

Rapport 2009:78

Arkeologisk förundersökning

Kring ett brunnet potatislager Bjälbo Trädgård

RAÄ 26
Bjälbo Trädgård
Bjälbo socken
Mjölby kommun
Östergötlands län

Olle Hörfors

Kring ett brunnet potatislager

Bjälbo Trädgård

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.	4
Tidigare undersökningar.	5
Syfte och frågeställningar.	7
Metod och dokumentation	7
Undersökningsresultat	7
Schakt 1	7
Schakt 2-3.	8
Schakt 4	8
Schakt 5-6.	8
Norra Schaktet	8
Tolkning.	10
Östra schaktet.	10
Södra schaktet	12
Fyndmaterial.	15
Norra schaktet och schakt 1	15
Östra schaktet.	17
Södra schaktet	19
Slutsatser.	21
Referenser	24
Tekniska uppgifter.	26
Appendix 1	27
Bilaga 1. Anläggningsbeskrivningar	29
Bilaga 2. Fyndlista	37

*Omslagsbild: rekonstruktionsteckning av s k remmare från Bjälbo (F159).
Illustration av J. Levin, ÖLM.*

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

Sammanfattning

Till följd av en brand sommaren 1993 behövde en ekonomibyggnad vid Bjälbo Trädgård ersättas. Arbetena innebar att ett ingrepp i fornlämning 26 i Bjälbo socken (kulturlager och gravfält) behövde göras. Gården Bjälbo Trädgård är centralt belägen i Bjälbo by och anses vara arvtagare av Bjälboättens tidigmedeltida gods. Vid tidigare undersökningar i anslutande ytor åren 1987, 1988 och 1992 hade ett ca 0,5 m tjockt kulturlager innehållande senvikingatida och tidigmedeltida fynd dokumenterats. Detta överlagrade ett gravfält med stensättningar från både äldre och yngre järnålder.

Undersökningsområdet 1992 hade tillkommit inför uppförandet av ett potatislager. Detta brann 1993 och ersättningsbyggnaden var planerad att bli 3 m bredare åt alla håll. Undersökningsytan kom därför att bli en 3 m bred ram runt 1992 års yta. Dessutom upptogs sökschakt i tre områden där eventuella ombyggnader skulle kunna bli aktuella i ett senare skede.

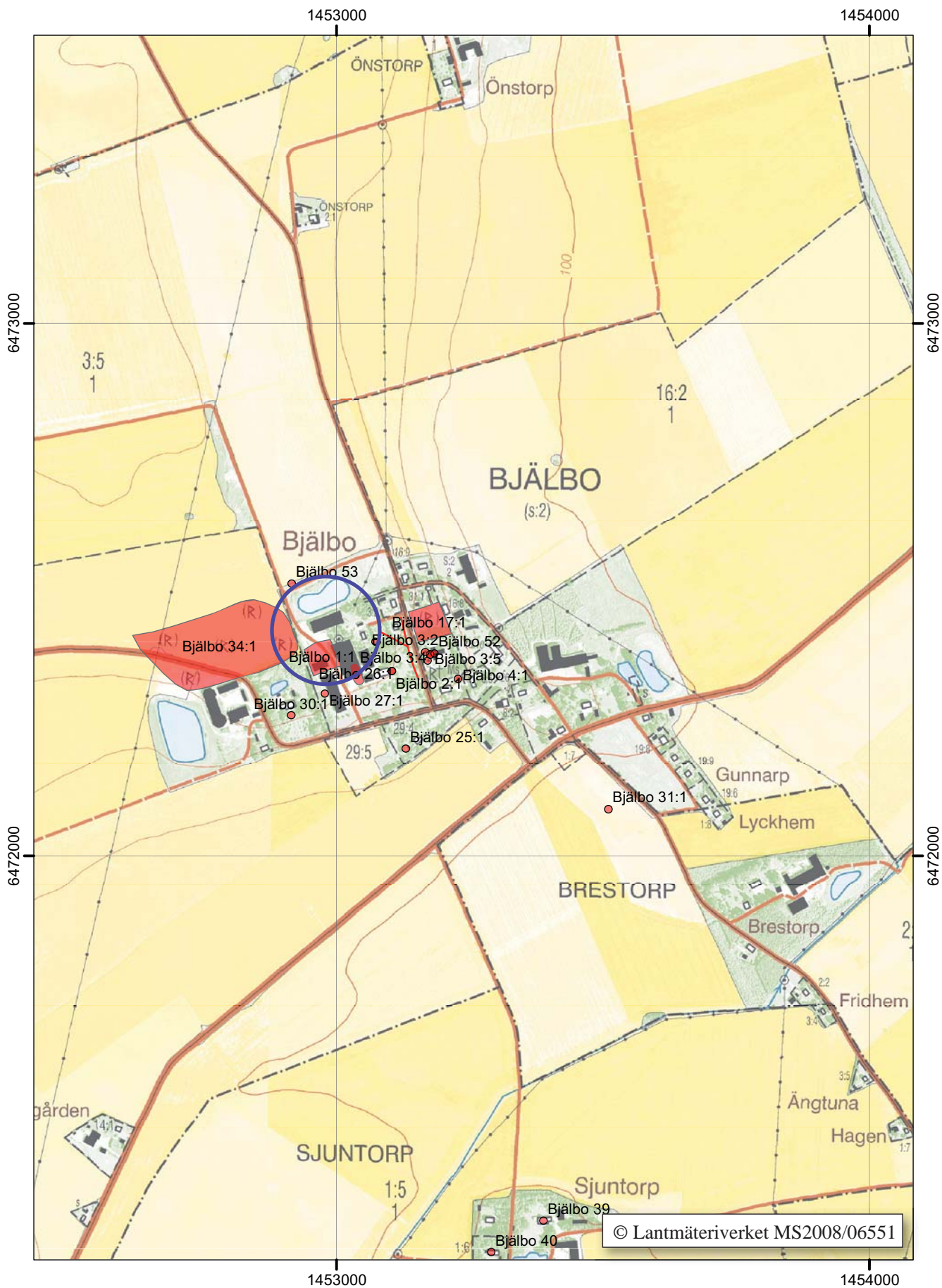
Undersökningarna utfördes av Östergötlands länsmuseum under ledning av undertecknad. I arbetet deltog studenter från Stockholms och Göteborgs universitet samt frivilliga från den arkeologiska föreningen Mjölner i Mjölby.

Stora delar av den undersökta ytan var störd av tidigare aktiviteter och intakta anläggningar fanns endast i den östra halvan av undersökningsområdet. Söder och öster om det nedbrunna lagret framkom ett 0,5 m tjockt kulturlager innehållande fynd från övergången vikingatid/medeltid. Detta täckte en skärvstenspackning under vilken stensättningar fanns. Ingen av dessa innehöll daterande fynd eller keramik men gravskicket tyder på dateringar både till äldre och yngre järnålder.

I norr framkom bebyggelseämningar i tre nivåer. Överst fanns en stenlagd gård från en 1600-talsbebyggelse. Under denna påträffades ett trägolvet och en härdvall från sen medeltid. Bebyggelsen hade stort underliggande gravar från järnålder.

Olle Hörfors
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med fornlämningar och undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Inledning

Östergötlands länsmuseum genomförde under våren 1994 en arkeologisk förundersökning inom fastigheten Bjälbo Trädgård 3:3, Bjälbo socken, Mjölby kommun. Den arkeologiska undersökningen föranleddes av uppförandet av ett nytt potatislager. Detta skulle ersätta det lager som byggts 1992, men brunnit ned efter endast ett år. Byggandet av lagret hade föregåtts av en arkeologisk undersökning (Tagesson 1992). Det nya lagret var tänkt att bli något större varför förnyade arkeologiska undersökningar måste till. Dessa leddes av undertecknad som också svarat för rapporten.

Den undersökta ytan kom att ligga runt den 1992 år undersökta ytan och innebar en breddning av byggnadsytan med 3 m åt alla håll utom i söder, där en annan ekonomibygnad uppförd 1988 anslöt efter bara 1 m. I väster visade två sökschakt att inga orörda kulturlager fanns varför denna yta inte undersöktes. Till huvudytan kom också ett par mindre sökschakt. Av den totalt 1935 m² stora ytan undersöktes ett 206 m² stort område

Fältarbetet utfördes i samarbete med universiteten i Stockholm och Göteborg samt den arkeologiska föreningen Mjölner i Mjölby.

Samarbetet med Stockholms universitet innebar att två D-kursstudenter (Eva Modén och Tore Kjell) deltog som biträdande arbetsledare. Från Göteborg kom fem studenter som genomförde C-kursens seminariegrävning med 72 fältarbetstimmar vardera (Louise Stiernström, Magdalena Jansson, Petra Eriksson, Carina Persson-Namer och Morgan Kjörk). Samarbetet med föreningen Mjölner innebar att medlemmar därifrån deltog som frivillig grovarbetskraft med sammanlagt 219 timmar. Till de mest aktiva hörde Annika Clarmo, Ulf Wadstein och Björn Magnusson.

Uppdragsgivare var Bjälbo Trädgård AB, Bruno Bergmar som också svarade för de arkeologiska kostnaderna.

Områdesbeskrivning

Bjälbo kyrkby är belägen på östgötaslätten 7 km VSV om Skänninge. Kyrkbyn är delad i en västlig högre belägen del och en östlig lägre del med kyrkan i mitten. Den ligger i en utpräglad jordbruksbygd och utgör en del av vadstenaslätten. De större gårdar som ingått i socknen har varit belägna i Bjälbo by. Den nuvarande kyrkan är belägen i direkt anslutning till byn och såväl by som kyrka ligger på en ås. Vid Bjälbo by har det även funnits ett vägmöte genom att vägarna från Skänninge, Väderstad, Hogstad, Vadstena och Hov strålat samman på platsen. Byn utgjorde länge en av de stora på östgötaslätten och vid laga skiftet 1870 bestod den av 16 gårdar. Idag finns

fyra gårdar kvar i bykärnan. Dessa, Bjälbo fogdegård, Bjälbo Trädgård, Bjälbo Norrgård och Bjälbo Östergård, har mangårdsbyggnader som är karaktäristiska för 1800-talets andra hälft. Kyrkan och kyrkogården utgör tillsammans med den omgivande bebyggelsen en viktig kyrkomiljö av riksintresse för kulturmiljövården (ÖLMs kyrkoberskrivning; Ohlsén 2006).

De registrerade fornlämningarna i närområdet utgörs av ödekyrkogården (RAÄ 17) samt fyndplatser för arkitekturfragment inom Bjälbo kyrkby (RAÄ 1 och 2), runstenar och runristade gravhällar (RAÄ 3), minnessten (RAÄ 4), fyndplats för skelettdelar (RAÄ 25), grav och boplatsoområde (RAÄ 26), boplatz (RAÄ 27), förmodad stensättning (RAÄ 28), boplatsoområde (RAÄ 34) (Ohlsén 2006).

Uppgifter finns dessutom om ett bortodlat gravfält ca 150 m norr om Bjälbo by (ÖLM arkiv). Inom en radie av 1,8 km från kyrkan finns dock inga registrerade fornlämningar.

Runt om Bjälbo kyrka och i Bjälbo by har det genom åren företagits en rad arkeologiska undersökningar. Resultaten av undersökningarna visar att platsen skulle kunna ha varit kontinuerligt bebyggd allt sedan järnåldern. De dateringar man fått vid undersökningarna visar på aktiviteter under såväl äldre och yngre järnålder som medeltid (Tagesson 1992a; Tagesson 1992b).

Ortsnamnet Bjälbo är troligen sammansatt av tillnamnet "Bjäle" vilket betyder någon som skvallrar, pladdrar eller är allmänt lömsmynt, samt efterledet "-bo" som betyder gård eller egendom (Franzen 1982:22). Alternativt den bjälade (delade byn), ett namn som skulle kunna visa att delningen i ett Övre och Nedre Bjälbo går långt bak i tiden. Bjälbo (Bielbo) finns första gången omnämnd i ett medeltida diplom daterat den 5 februari 1273. Brevet är utfärdat av Hertig Erik, son till framlidne jarlen Birger. I brevet kungör hertig Erik att han tilldelat sin syster Kristina två åttingar i Näsby och en halv åtting i "Vengi" (DS nr 566). Den inflytelserika Bjälboätten ägde under 1100- och 1200-talen en gård i Bjälbo och det ovan nämnda diplommet är långt ifrån det enda där Bjälbo finns omtalat. Genom skriftliga källor kan en rad betydelsefulla politiska händelser knytas till platsen.

Var inom dagens Bjälbo by Bjälboättens stamgods varit beläget är inte helt utrett. Enligt traditionen ska Bjälbohus eller Jarlaborgen ha legat på åsens högsta punkt. En gård med ett högt läge är Bjälbo Trädgård. Vid mitten på 1800-talet påträffades också en kalkstensomfattning av hög kvalitet inom denna gårds ägor. I början på 1900-talet utfördes en mindre arkeologisk undersökning i området. Då påträffades ytterligare arkitekturfragment av kalksten samt medeltida tegel och det spekulerades om dessa byggnadsdetaljer möjligen kunde härröra från den så kallade jarlabor-

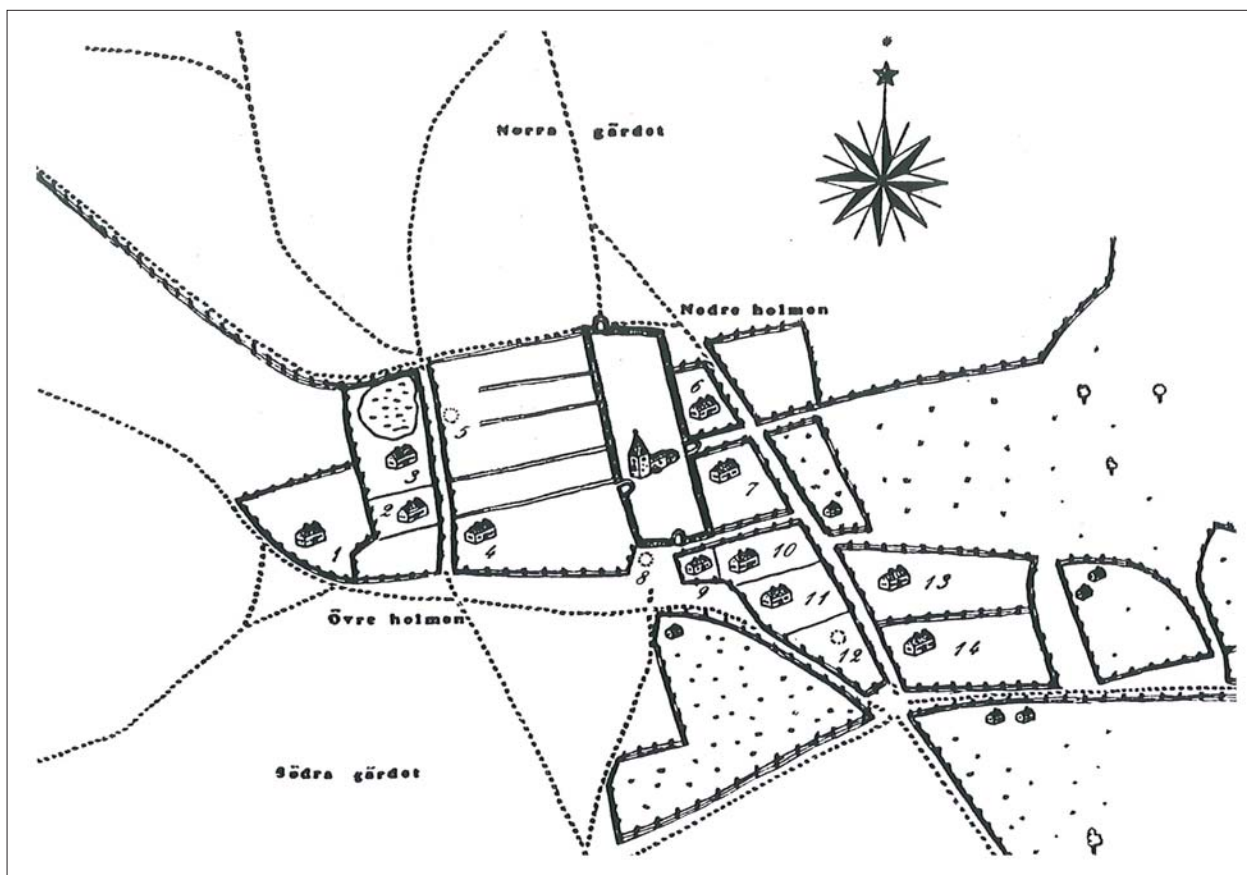
gen. Antikvarie Jan Eriksson som under senare år studerat fragmenten menar dock att dessa inte har hört till en äldre gårdsanläggning utan till den medeltida kyrkan där delar revs i slutet på 1700-talet då den genomgick en stor ombyggnad (Eriksson 1989).

Eriksson har emellertid efter kartstudier konstaterat att det område som idag kallas Trädgården trots allt kan ha hyst sätesgården. Detta grundar sig på att Trädgården är belägen i bydelen Övre Holmen, vilken bör vara den äldsta tomten i byn. Den nuvarande kyrkan ligger intressant nog rakt öster om denna tomt. Till yttermera visso hade den nuvarande kyrkan västportal i sitt allra tidigaste skede, vilket är ovanligt. Västportalen, det som traditionellt sett är patronatrtsinnehavarens egen ingång, har alltså gränsat till Bjälbo Trädgård. Arkeologiska undersökningar har vid några tillfällen utförts inom Bjälbo Trädgård. Inom området har man påträffat ett överodlat gravfält från äldre järnålder, vilket visar att det funnits en lång bosättningskontinuitet på platsen. Några stengrunder till en byggnad har emellertid inte påträffats. Eriksson har därför föreslagit att Bjälboättens sätesgård skulle kunna ha varit uppförd i trä (Eriksson 1989).

Tidigare undersökningar

I Bjälbo by har det genom åren företagits en rad arkeologiska undersökningar. Den ansvariga institutionen vid undersökningarna har mestadels varit Östergötlands länsmuseum. I det följande kommer endast de undersökningar och observationer som gjorts inom eller precis bredvid den aktuella fastigheten att presenteras. Den undersökning som är mest relevant för den föreliggande rapporten företogs 1992 (ÖLM dnr 157/92). Undersökningsområdet 1992 omringas helt av den aktuella undersökningen och omfattade 610 m².

På det år 1992 undersökta området påträffades intakta kulturlager direkt under markytan. I kulturlagren i de norra delarna av området framkom ett 15-tal anläggningar som till en del utgjordes av gravar i form av stensättningar. Även gravurnor påträffades. Bland anläggningarna fanns även härdar, gropar, stenpackningar, stolphål samt en syllstensrad till ett hus. De dateringar man fått vid undersökningarna visar på aktiviteter under såväl äldre och yngre järnålder som medeltid (Tagesson 1992).

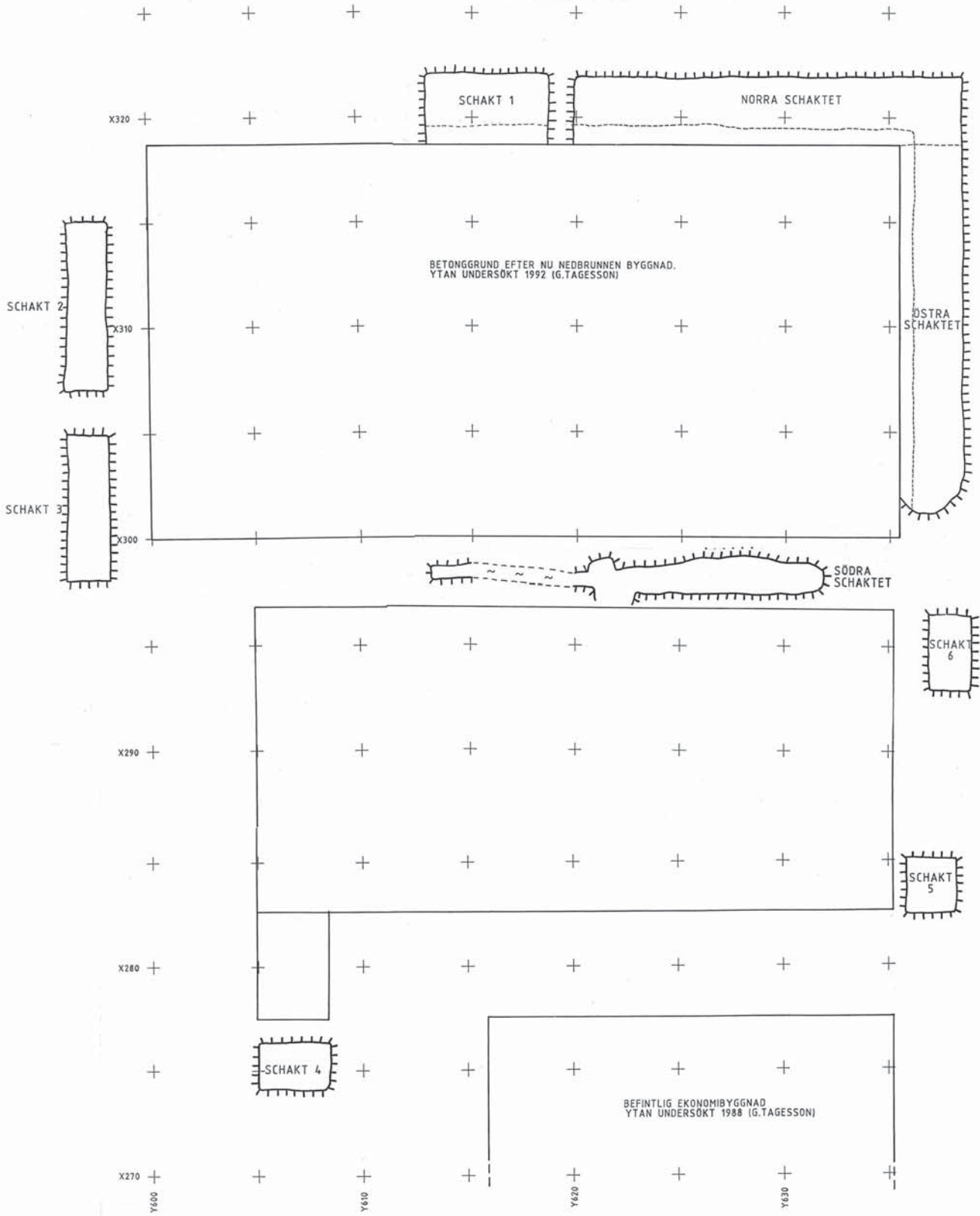

Figur 3. Bjälbo by i slutet av 1600-talet efter konceptkarta (Jan Eriksson 1989). Bjälbo Trädgård är markerad med nr 2. Blockhusgården eller Oxelgården är markerad med nr 3.

ÖVERSIKTSPLAN
BJÄLBO TRÄDGÅRD

SKALA 1:100 5m

Figur 4. Plan över schaktens placering.

Övriga undersökningar eller observationer som företagits i fastigheten Bjälbo by redovisas i bilaga 1. Sammanställningen är hämtad från Ohlsén 2006.

Syfte och frågeställningar

Undersökningen hade två syften, dels att säkerställa var kring det nedbrunna potatisslagret som kvarliggande lagskyddad fornlämning kunde finnas och i vilken mån sådana skulle komma att beröras av det kommande bygget. Dels att dokumentera de lämningar som skulle komma att beröras.

Undersökningsområdet omringade den år 1992 undersökta ytan där kulturlager, stenläggning, stensättningar mm tidigare framkommit. Detta borde innebära att en liknande sammansättning av fornlämning var att förvänta också i den nu aktuella ytan. Flera tidigare framkomna anläggningar, främst stensättningar sträckte sig också utanför den år 1992 undersökta ytan och kunde förväntas påträffas i den nya ytan.

Den norra delen av undersökningsområdet låg dessutom där Bjälbo Blockhus eller Oxelgård är markerad på den geometriska kartan från 1638 och storskifteskartan från 1770. Lämningar av denna kunde därför också vara aktuella.

Metod och dokumentation

Höjdsystemet etablerades genom att en konstruerad fixpunkt (+10 m) sattes på sydöstra delen av betongramen till det 1993 nedbrunna lagret. Denna avmättes sedan mot fixpunkten som är placerad på sockeln till Bjälbo kyrktorn. Mätpunkten är belägen på sockeln direkt norr om kyrkans ingång.

Ett lokalt koordinatsystem sattes med utgångspunkt från NÖ hörnet av det 1993 nedbrunna huset. Punkten gavs koordinaterna X300 Y600.

Avtorvning och borttagande av gruslager gjordes med grävmaskin som ställdes till förfogande av uppdragsgivaren. Allt rensningsarbete genomfördes därefter för hand med hjälp av hacka, spade och skär-slev.

Sammanlagt öppnades nio schakt (schakt 1-6 samt norra, östra och södra schaktet). Den senare var belägna norr, öst respektive söder om det nedbrunna huset i den östra halvan av undersökningsområdet.

Schakt 1 upptogs likaså norr om det nedbrunna huset medan schakt 2 och 3 var belägna väster om detsamma. Schakt 4-6 upptogs söder och öster om den intakta

ekonomibyggnaden söder om den nedbrunna.

Intakta kulturlager påträffades endast i schakt 1 samt norra, östra och södra schakten, vilka följdaktligen var de enda som kom att undersökas noggrannare.

I dessa schakt upprättades planritningar i skala 1:20 i tre nivåer. Sammantaget upprättades sex planritningar inklusive en översiktsplan i skala 1:100. De framkomna 22 anläggningarna dokumenterades i plan och profil med ritningar i skala 1:20 samt beskrevs i text. De numrerades från A200-A223 i den ordning de framkom.

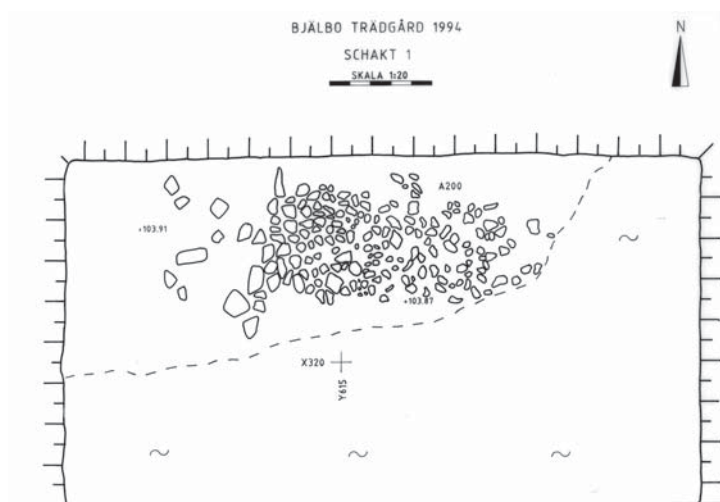
Undersökningsresultat

Schakt 1

Schakt 1 var beläget norr om den nedbrunna byggnaden i koordinaterna X319-322 och Y613-619. Schaktet var 6 x 3 m stort.

Schakt 1 var till stora delar stört av tidigare schaktning. I nordväst fanns dock en stenläggning, A200, bevarad. Denna bestod av jämnstora (ca 0,2 m stora) stenar. Vid framrensningen av stenläggningen framkom enstaka skärvor BII:4 keramik, spikar, järnbleck, butelj och fönsterglas och obrända djurben. Ett äldre inslag var två avslag (flinta respektive kvartskera-tofyr), sannolikt stammande från ett omrört äldre kulturlager. Under stenläggningen framkom ett tunt kulturlager med få fynd (1 skärva BII:4 gods med grönglasyr och ett obränt ben).

Anläggningen tolkades som en stensatt gårdsyta tillhörande Blockhusgården. De fåtaliga fynden tyder på en datering från senmedeltid – 1700-tal. Det underliggande kulturlagret tillhör sannolikt senmedeltid.

Figur 5. Planritning över schakt 1.

Schakt 2-3

Schakt 2 och 3 upptogs väster om det nedbrunna potatislagret. I koordinaterna X307-315 Y596-98 respektive X298-305 Y596-98. Schakt 2 var 8 x 2 m stort och schakt 3 var 8 x 7 m. Under grusplanen framkom endast omrörda massor, utan arkeologiskt intresse.

Schakt 4

Schakt 4 upptogs söder om den före detta ingången till den likaledes nedbrunna ekonomibyggnaden söder om huvudobjektet i koordinaterna X374-276 Y605-608. Schaktet var 3 x 2 m stort och innehöll inget av arkeologiskt intresse.

Schakt 5-6

Dessa upptogs öster om den södra nedbrunna ekonomibyggnaden. Schakten var 3 x 2 respektive 4 x 2 m stora. Schakten berörde enbart störda ytor.

Norra Schaktet

Schaktet låg norr om den nedbrunna byggnaden i koordinaterna X219-222 och Y620-638. Det norra schaktet var 20 x 3 m stort. I schaktet framkom 13 anläggningar i huvudsakligen tre olika nivåer.

Nivå 1

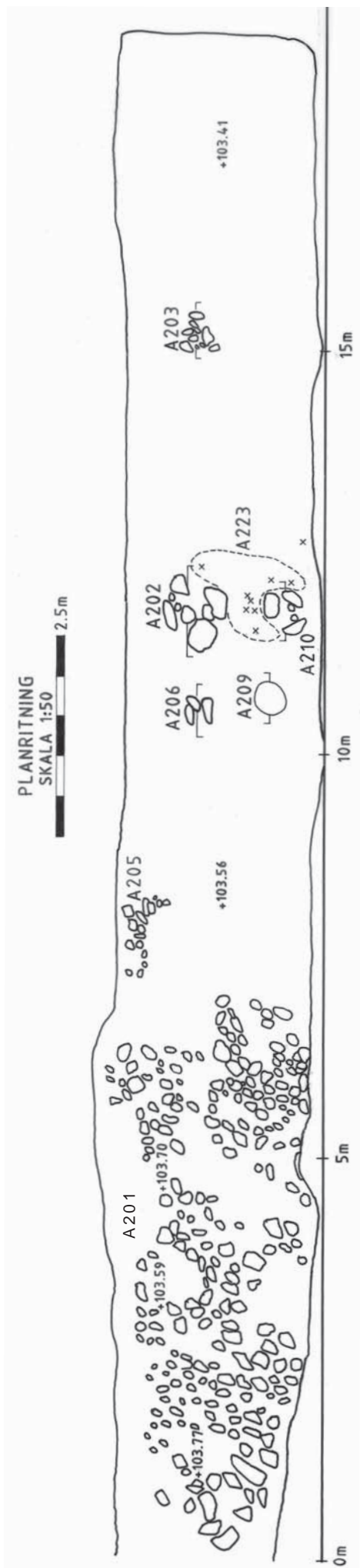
Nivå 1 var en ren rensningsnivå i vilken inga anläggningar påträffades. Till skillnad mot vid undersökningen 1992 och resultaten från östra och södra schakten saknades det ca 0,5 m tjocka mörka kulturlager som täckte anläggningarna i dessa schakt. Istället var lagret tunt och grusigt/moigt till karaktären. Gränsen till det tjocka mörka kulturlagret löpte vid den terrasskant som bildade A217 i den nordligaste delen av östra schaktet.

Nivå 2

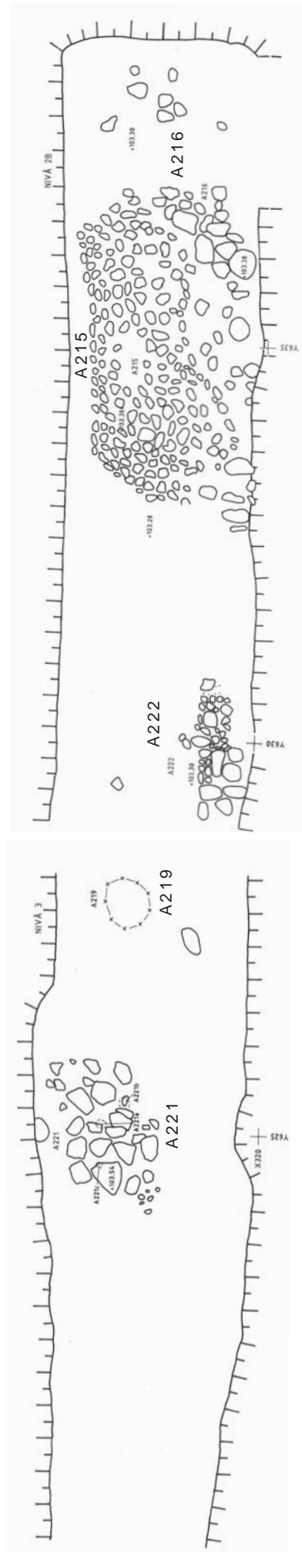
På nivå 2 framkom ett flertal anläggningar. I den västra delen fanns en fortsättning av den stenläggning som påträffades redan i schakt 1. Stenläggningen bestod av ett lager sten med en storlek av omkring 0,2 m i diameter. Anläggningen gavs nummer A201 och var i det aktuella partiet bitvis relativt gles och skadad. I det aktuella schaktet upptog anläggningen en yta av 2,5 x 6,5 m. Vid framrensningen påträffades fynd från senmedeltid - 1700-tal i form av en hästsko, spik, hästkosöm, BII:4 keramik av varierande slag, fönster och butlejlglas. Fönsterglaset var delvis av äldre typ avsett för blyspröjsfönster och glaspestan-gripet. Av glaskärnen fanns en dekorerad mynning till ett dryckeskärl.

Figur 6. Dekorerat dryckeskärl, fynd 72. Foto J. Levin, ÖLM.

Figur 7. Norra schaktet nivå 2. I väster anläggningarna A201 och A205. A205 bedömdes senare vara en del av A201 och utgick som egen anläggning. I mitten anläggningarna 202, 206, 209, 210 och 223 vilka utgjordes av byggselslämningar och en förstörd grav. Längst bort A203. 0 meter motsvarar koordinaten X220 Y620 och 15 m koordinaten X220 Y635.

Figur 8. Norra schaktet nivå 3. I väster två gravar A221 och A219. I öster en härdpall, A222 och en stenpackning över ett källsprång A215. I sydost en terrasskant A 216.

I den östra delen framkom ett par kraftiga stenskodda stolphål, A206 och A210. De hade likartad uppbyggnad och djup och bör därför ha ingått i samma konstruktion. Stolphålen kan möjligen höra samman med A159 från 1992 års undersökning, vilket har en liknande uppbyggnad och var belägen 4 m söder A210.

A202 var en stenfylld grop, 0,8 m i diameter stor och 0,5 m djup. Någon närmare tolkning av denna var inte möjlig. Direkt sydväst om de ovan nämnda anläggningarna fanns en härdrest eller sotfläck, A209. Anläggningen bestod av ett nästan rent asklager som var 0,6 m stort och 0,2 m djupt. Sannolikt en dumpning av ugn- eller spisaska. Det bör dock påpekas att anläggningen låg rakt ovanpå A222, en härdpall av medeltida typ och att askan likaväl kan ha kommit därifrån.

Mellan och omkring de andra anläggningarna förekom en spridning av brända människoben inom ett ca 1 m i diameter stort område. Förekomsten var utblandad med animalieben och BII:4 keramik. Utbredningen kallades A223.

Förhållandet tolkades så att en eller flera äldre brandgravar, sannolikt i form av benlager, skadats av stolphålen. Stenläggningen A201 och stolphålen A206 och A210 bedömdes tillhöra bebyggelsen vid Blockhus/Oxelgården i ett 14-1700-talskede.

Nivå 3

Under stenläggningen, A201 i nivå 2 fanns liksom i schakt 1 ett tunt kulturlager innehållande fynd av senmedeltida karaktär, huvudsakligen BII:4 gods med grön eller klar glasyr. Två skärvor av förhistorisk keramik påträffades också, båda daterbara till äldre järnålder.

Dessutom framkom två gravar, A221 och A219. Bäst bevarad var A221 som bestod av en 1,8 m stor rund stensättning av 0,3-0,4 m stora stenar i ett skikt. Under stensättningen undersöktes tre indikationer på gravgömmor. Tre profiler, A, B och C upptogs. A-profilen upptogs över en mindre sotfläck. B-profilen över ett misstänkt försvunnet träkärl som satts ned mellan några mindre stenar. Fyllningen bestod enbart av brända ben. Profil C utvisar läget för ett järnfynd, detta visade sig senare vara en sentida hästsko. A221b utgjorde själva gravgömmen. Denna bestod av en liten (0,1 m djup, 0,15 m i diameter) bengrop innehållande inte mindre än 224 g brända ben.

Ingen överbyggnad fanns bevarad på A219, i det fall den anläggning som till en början registrerades som A205 inte utgjorde en perifer rest av en sådan. Anläggningen bestod av ett 0,6 m i diameter stort område med spridda brända ben kring en 0,2 m i diameter stor mittsten. Anläggningen var 0,2 m djup och hade flack botten. Den kan klassas som en bengrop.

Sammantaget tillvaratogs 39,1 g brända ben. Vid framrensningen av anläggningarna framkom sentida fynd som en hästsko och BII:4 keramik med vitlersdekor.

I den östligaste delen fanns tre anläggningar. A222 tolkades som en del av en medeltida härdpall, en spisel som bör ha ingått i det medeltida huset vid Blockhusgården. Den bevarade anläggningen var 1,7 x 0,5 m och bör ursprungligen ha varit kvadratisk. Den var uppbyggd av 0,2-0,3 m stora stenar med markerade kanter.

Den bevarade höjden var 0,3 m. Ovanpå härdpal-len fanns ett sot och kollager, A209. Det enda tillvaratagna föremålet var en hasp av järn.

A215 var en oval tät stenpackning av 0,2 m stora stenar som täckte ett källsprång. Den var 4 m lång och upptog hela schaktets bredd. Till följd av hög vattennivå inne i anläggningen kunde dess djup inte mätas mer än ned till 0,5 m. Sannolikt kan anläggningen tolkas som ett källsprång som lagts igen då ett hus byggts ovanpå.

A216 strax sydöst om källsprånget bestod av en stenpackning av ca 0,4 m stora stenar som bildade en kortare mursträckning. Botten av mursträckningen vilade på 0,2 m stora stenar sannolikt tillhörande A215. Anläggningen kan utgöra en del av väggen till det hus som markerats med stolphål i nivån ovanför. Alternativt kan anläggningen utgöra en rest av en kantskoning till källan.

Tolkning

Ett äldre skede, sannolikt endast äldre järnålder, representerat av brandgravar och ett källsprång överlagras av en bebyggelse vars rester visas av en gårdsplan, flera stolphål till ett hus samt en härdpall. Dateringen är sannolikt medeltid-1700-tal.

Fyndmaterialet hade närmast karaktär av medeltida stadslager och var på grund av detta omfattande, med hela 223 fyndposter.

Östra schaktet

Det östra schaktet var beläget i koordinaterna X300-319 och Y635-639. Det var 19 m långt och 4 m brett. Sammanlagt åtta anläggningar framkom inom området. Området nedanför A207 (terrasskant) täcktes av ett ca 0,5 m tjockt mörkt kulturlager utan anläggningar. Lagret innehöll en blandning av medeltida och efterreformatoriska fynd. Bland de äldsta föremålen fanns bland annat två skärvor äldre medeltida keramik, en vardera av äldre svart och rödgods. Lagret innehöll också spik, slaktavfall i form av obrända ben samt ett mynt, 1/6:s öre från 1676.

Kulturlagren ovanför terrassen var grusiga och i likhet med i norra schaktet rika på fynd från senmedeltid - 1700-tal.

A207 var en terrasskant bestående av en 2 m lång rad med 0,3 m stora stenar. Den utgjorde gränsen mellan det svarta kulturlagret i söder från det mer moräninblandade i norr. Terrassen har fortsatt in på 1992 års undersökningsområde, där den har anläggningsnummer A112. Därmed går terrasskanten att följa ytterligare minst 3 m och möjligen 6 m. Vid framrensningen av anläggningen framkom förutom stora mängder slaktavfall också tidigmedeltida keramik i form av två skärvor av krus. Materialet i det ena var äldre rödgods (BII:1) och det andra i äldre stengods (C1) keramik. Även skärvor av yngre BII:4 gods framkom.

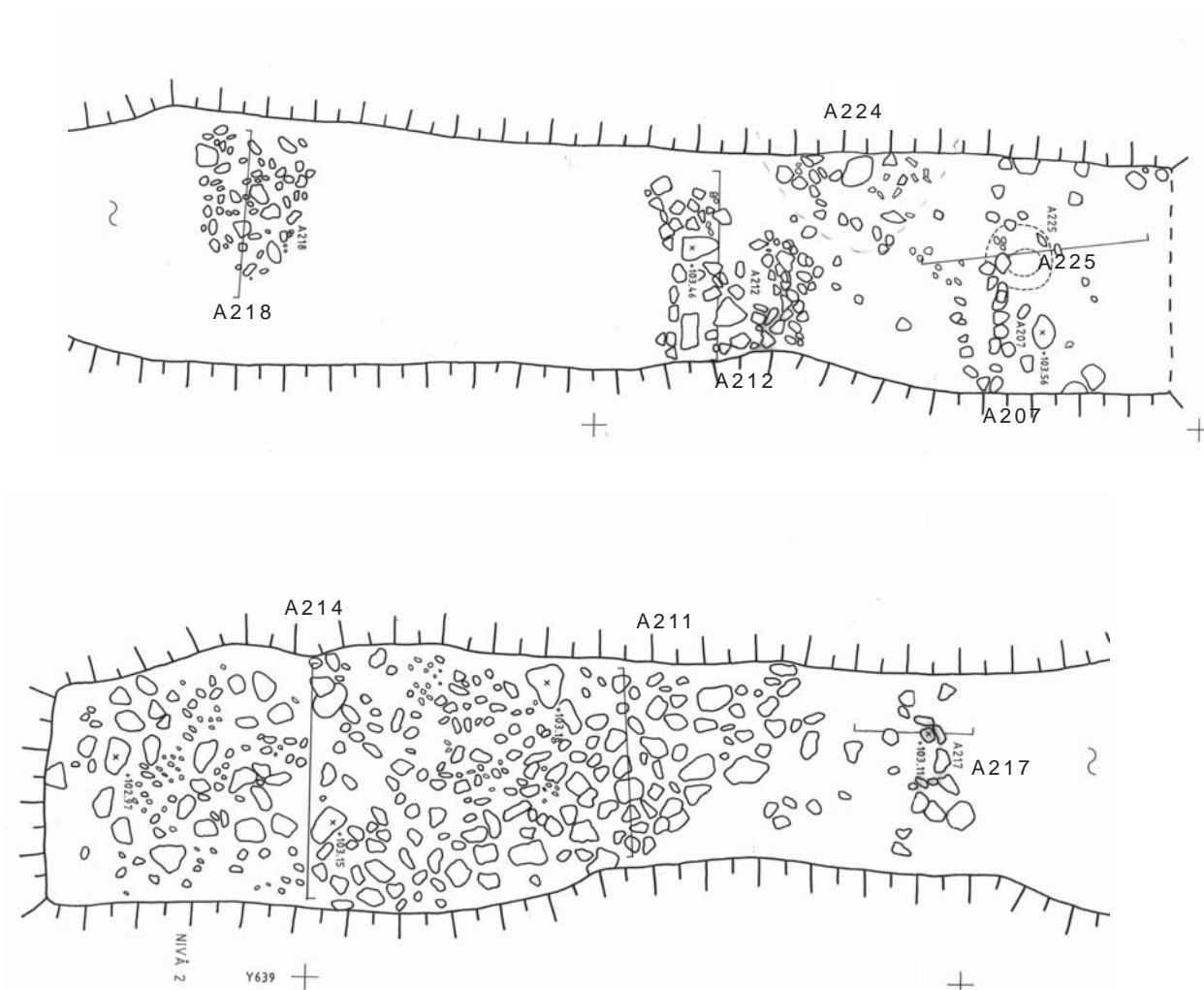
Med tanke på skillnaderna i kulturlager och i anläggningarnas struktur ovan och nedanför den gräns

som anläggningen bildar är det troligt att anläggningen kan ses som gränsen för Oxelgårdens tomtområde.

Under terrasskanten framkom en härd, A225.

Härden var rundad och 2 m i diameter stor vid framprepareringen. I profilen minskade härdens storlek till 0,7 m i diameter. Kring själva härden var jorden sotfärgad av från denna utdragna och kringrörda rester, vilket förklarade den storlek som härden ursprungligen troddes ha haft. Härden hade en fyllning av ca 0,2 m stor skärvig sten och sotig svart jord. I fyllningen fanns också järnutfällningar. Trots att anläggningen tolkades som en härd fanns ändå 1,8 g brända ben i den, varför en äldre gravanläggning inte kan uteslutas.

A212 bestod av en stenpackning som sannolikt ursprungligen varit rund men nu var avgrävd i söder. Den bevarade storlekan var 1,2 x 1,4 m. Anläggningen var uppbyggd av 0,4-0,7 m stora stenar i mitten

Figur 9. Östra schaktet, norra respektive södra sektionen

och hade ett enskiktat bräm av 0,1 m stora stenar. Anläggningen tolkades som en stensättning vars centrum endera legat utanför schaktet eller var bortgrävt.

Mellan A212 i den nordligaste sektorn och A218 i den mellersta fanns ett 2,8 m långt område där anläggningar saknades, sannolikt beroende på sentida ingrepp.

Söder om denna störning fanns två anläggningar A218 bestod av en löst sammanfogad rund stenpackning av 0,2 m stora stenar. Inga fynd eller annat framkom, varför anläggningens användning inte närmare kunde tolkas. A217 var likaledes en relativt strukturlös stenpackning av 0,3-0,4 m stora stenar i två skikt. Anläggningen föreföll skadad av senare verksamhet. Vid undersökningen av den framkom ett enda fragment av brända ben. Möjligen är anläggningen en rest av en svårt skadad grav.

Längst i söder låg en stor sammanbyggd stenpackning, A211 och 214. Strax norr om dem fanns en stenrad av osäker betydelse, A217. Den bestod av en rad med sten i två skikt i storlekar mellan 0,3 och 0,4 m. Profilen visade att stenraden låg i ett 0,4 m djupt kulturlager, närmast i form av en 2,5 m lång och 0,8 m bred grop. Inga fynd utom ett enstaka bränt ben påträffades. Ingen säker tolkning av anläggningens funktion kunde göras.

Gränsen mellan A211 och 214 var osäker. Den norra delen av stenpackningen tolkades som en del av en stensättning. Detta efter ett antagande att den skulle utgöra en del av den år 1992 undersökta stenpackningen öster om A117 tillsammans med vilken en rund stensättning bildas. Anläggningen var i schaktet 2,5 m i diameter stor och bestod av en tvåskiktad stenpackning uppbyggd av 0,1-0,3 m stora stenar vilka i stor utsträckning var skärviga och eldskadade. Karaktären på stenpackningen avvek därmed från den i A214 där stenen låg i ett skikt och ej var skärvig.

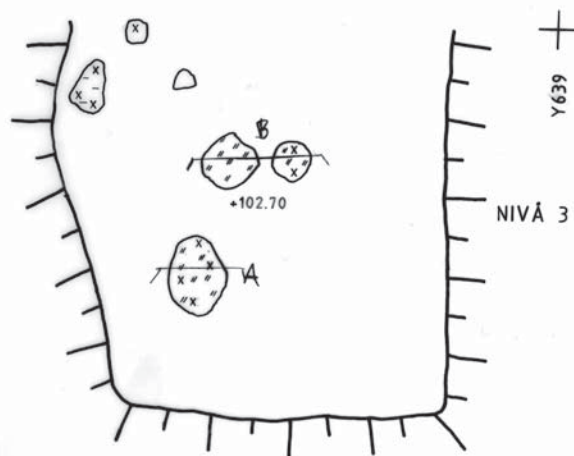
Vid framrensningen framkom en skärva keramik. Godset var oxiderat och grovmagrat, närmast daterbart till bronsålder. Dessutom framkom två fragment av brända ben. Dessa kunde inte knytas till någon gravgömma. Bedömningen var därför att stensättningens centrala gravgömma endera legat inom det år 1992 undersökta området. Den stenpackning som då undersöktes gavs anläggningsnummer A118 men bedömdes då vara en stenhög eller ett röjningsröse. Någon till anläggningen anknytningsbar begravning har alltså inte kunnat beläggas.

Längst i söder låg en stenpackning A214. Anläggningen var, 3,5 m i diameter och var uppbyggd av 0,1-0,4 m stora stenar. I profil visade sig anläggningen vara flack och bestå av ett enstaka stenslager anbringat direkt på den ursprungliga markytan.

Anläggningen såg ut att ha fortsatt in i 1992 års undersökta yta, men ingen motsvarande anläggning

finns registrerad där. Istället är den anslutande ytan huvudsakligen störd.

Under stenpackningen registrerades sex små koncentrationer av brända ben, vilka låg spridda främst i den södra delen. Tre av dessa var tillräckligt omfattande för att en profil skulle kunna upprättas. Profil A visade en 0,4 m stor och 0,2 m djup sten-

Figur 10. A214, nivå 3. Bengömmor

skodd nedgrävning innehållande ett brandlager med brända ben. Profil B visade att det som i plan såg ut som två skilda spridningar i själva verket härrörde från en och samma begravning. Denna bestod i en 0,4 m i diameter stor och 0,1 m djup nedgrävning innehållande brända ben i ett brandlager.

Stensättningen har alltså minst två gånger utnyttjats för begravningar.

Södra schaktet

Södra schaktet omfattade den smala remsa som återstod mellan de båda nedbrunna lagerbyggnaderna. Remsans bredd varierade mellan 2,5 och bara 0,5 m bredd. Den huvudsakliga utbredningen låg i koordinaterna X298-300 och Y 620-633. En smal remsa vid X329 och Y614-615 var också bevarad och undersöktes.

Lämningar i upp till fyra nivåer och representerade ett brett tidsintervall. Sammanlagt undersöktes dock inte fler än fem anläggningar.

I den översta rensningsnivån fanns ett område med stora mängder obrända ben, A204. I ett ursprungsskede misstänktes en skelettgrav, vilket dock ganska snabbt kunde avskrivas, eftersom benen visade sig

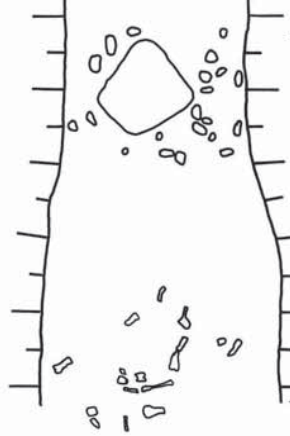
BJÄLBO TRÄDGÅRD 1994

SÖDRA SCHAKTET

SKALA 1:20

X300
Y630

NIVÅ 1

X300
Y630

X300
Y625

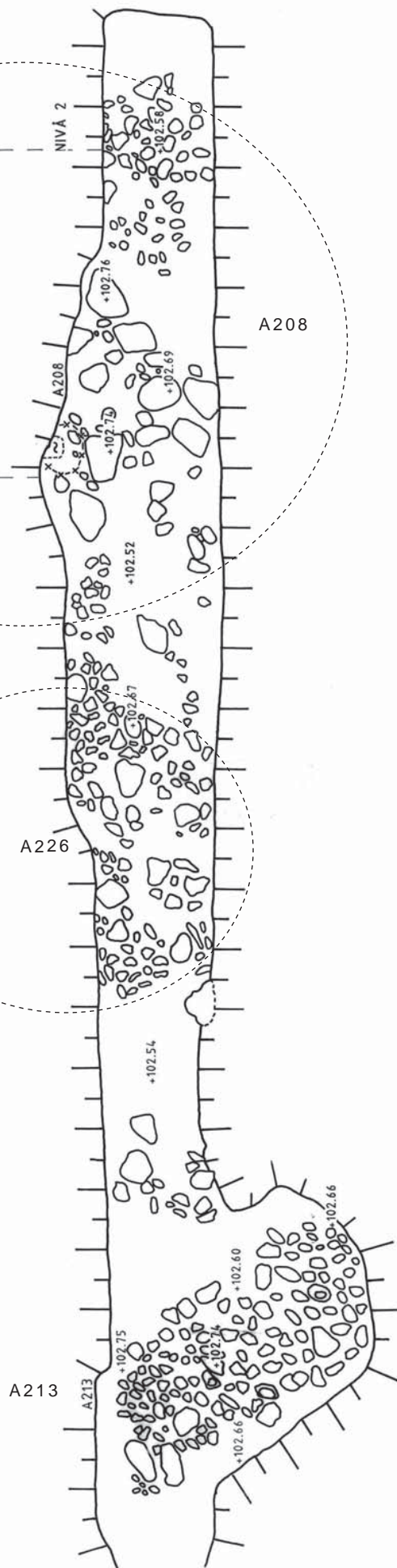

Fig 11. Södra schaktet. Den västligaste delen med A220 finns inte inritad i plan annat än vad gäller själva anläggningen.

vara animalieiben. Istället kunde det konstateras att det i området förekom ett relativt omfattande sentida fyndmaterial i form av BII:4 och C-gods keramik, fönsterglas, spik, hästkosöm m m. Dessutom en synål i brons samt ett bryne av skiffer.

I nivå 2 framkom övriga fyra anläggningar. Från väster A220, A213, A226 och A208. Samtliga utom A213 var skadade i både norr och söder. Längst i öster fanns också en stenpackning som bedömdes vara en rest efter en anläggning, vars huvudutbredning legat utanför schaktet. Möjligen var det en del av A214 i östra schaktet. Stenutbredningen kan också ha utgjort ett bräm till stensättningen A208 i öster. Den gavs ej ett eget anläggningsnummer.

Längst i väster låg A220, en härd bestående av ett 0,2 m tjockt sot och kollager, samt en packning av skörbrända stenar. Den bevarade storleken var endast ca 0,2 m i diam. Eftersom den var belägen i det smala stråk av bevarade kulturlager som fanns i västra delen av södra schaktet så bestämdes formen på

Figur 12. Oxiderat ljus polerat gods. ÖLM C 3995:55. Foto J. Levin, ÖLM.

Fig 13. Reducerat polerat gods. Mynning med S-profil. ÖLM C3995:56. Foto J. Levin, ÖLM.

anläggningen helt och hållet av skador från alla håll. Profilen visade att anläggningen hade en rundad botten och var 0,15 m djup. Den ursprungliga diametern torde ha varit 0,8 m.

Intill och i härden påträffades fem skärvor av ett oxiderat ljus gods samt tolv skärvor av reducerat polerat gods. Det senare med en mynningskärva med S-profil, daterbar till romersk järnålder. (fyndnummer ÖLM C 3995:55 och 56 i södra schaktet).

A213 låg i ett bättre bevarat parti, mitt i södra schaktet. Den bestod av en 2,1x0,8 m stor rundad stenpackning orienterad i nordväst-sydöstlig riktning. Packningen hade exakt samma form som den 1992 år undersökta skelettgraven A147. Skillnaden var att denna istället var orienterad i nordöstlig-sydvästlig riktning. De båda gravarna var placerade alldeles intill varandra.

1992 påträffades ett synnerligen upplöst men ändå identifierbart skelett under stenpackningen. Under A213 kunde inga rester efter skelett iaktas, men formen på anläggningen och dess anknytning till A147, gör det troligt att det ursprungligen också varit en skelettgrav. Även A213 täcktes av ett kulturlager innehållande obrända djurben, fönster och buteljglas.

Öster om A213 fanns en stenpackning av 0,2-0,4 m stora stenar, A226, vilken hade en rundad form mot söder och anslöt till A148a i 1992 års undersökning. Denna är benämnd som stensättning men inte närmare beskriven i rapporten. Tillsammans bildar de en rund stensättning.

Vid framrensningen av anläggningen framkom tre fragmentariska brända ben samt en skärva oxiderat gods av bronsålderstyp samt två skärvor polerat reducerat järnåldersgods (ÖLM C 3995:50 och 54 i södra schaktet). Den oxiderade skärvan hade tydliga tecken på att vara svallad och hade förmodligen legat länge i ett kringrört kulturlager, medan de två reducerade skärvorna möjligen kan knytas till graven. Till fynden hör också ett skifferbryne och obrända djurben. Den del av anläggningen som påträffades 1994 har alltså sannolikt utgjort en del av en större stensättning vars centrala del legat utanför schaktet.

Den tydligaste gravanläggningen som framkom var A208 i schaktets östra del. Den anslöt i norr till ett stort område där anläggningar saknades. Den undersökta delen motsvarade ungefär 50% av den storlek som stensättningen ursprungligen bör ha haft. Huvuddelen av den saknade halvan bör ha legat i norr, inom 1992 års schakt, det aktuella området var dock utschaktat 1992. Den bevarade graven var en

stensättning som alltså ursprungligen varit rund och uppdelad i ett centralröse och ett bräm runt detta.

Centralröset var 1,8 m i diameter stort och uppbyggt av 0,4 m stora stenar. Brämet runt var ca 5 m i diameter stort och uppbyggt av ca 0,2 m stora stenar. Endast södra halvan av centralröset och delar av brämet var bevarade. Under centralröset framkom ett skadat brandlager, innehållande brända ben, samt en ring av förkolnat trä, möjligen resterna efter ett begravningskärl i trä. Den bevarade delen av brandlagret var 0,7 m brett och 0,3 m långt samt 0,2 m djupt. Ungefär halva lagret var borttaget vid släntningsgrävning för ett tidigare husbygge.

Brandlagret innehöll 65 g brända ben samt skärvor av två olika keramikkrärl, ett polerat reducerat och ett polerat oxiderat kärl. Båda daterbara till äldre järnålder.

Fyndmaterial

Fyndmaterialet är registrerat under fyndnummer ÖLM C3995. Varje schakt där fynd framkommit har registrerats för sig. Därför förekommer separata listor med samma nummer för fynden från norra schaktet/schakt 1, östra schaktet och södra schaktet.

Norra schaktet och schakt 1

Fyndmaterialet från ovanstående schakt omfattar 223 poster (C3995:1-223). Den stora majoriteten av fynden framkom i nivå 1, den nivå som innehöll den översta nivån med anläggningar. Relativt mycket fynd framkom också vid rensningsnivån. Medan bara ett fåtal framkom i nivå 2.

51 poster med sammanlagt 125 fynd innehöll föremål av metall. Vanligast var spik (12 poster med 52 fynd) och hästkosömmar (11 poster med 25 fynd). Bland fynden finns 1 mynt och 5 bronsföremål.

Myntet var 1/6:dels öre slaget för Gustav II Adolf 1628 det vill säga samma år som Sverige inträdde i 30-åriga kriget. Det är hittat i A209 som är en sotfläck bestående av spisaska. Fynd 102 var en bit av en bronsallrik som liksom föremålen Fynd 111, 133 och 158 hittats i området mellan stenläggningen, A201 och det förmodade huset, A222 m fl anläggningar. Fynd 111 utgörs av ett litet ringspänne av tidigmedeltida typ. Fynd 133 av en tilltrampad fingerborg och fynd 158 av ett remändebeslag. Slutligen påträffades fynd 194, en bältessölja i brons vid framrensningen av A215. Samtliga föremål var av brons eller kopparlegering.

Bland järnföremålen fanns fyra slidknivar, två dörrhaspar samt en ögla till en dörrhasp, två hästskor och ett klackjärn till en herrsko. Dessutom hittades ett bleck av bly.

Figur 14. Uppifrån F178 mynt, F102 bit av bronsallrik, F111 ringspänne, F133 fingerborg, F158 remändebeslag samt F194 bältessölja. Foto J. Levin, ÖLM.

Knivarna påträffades i området mellan stenläggningen A201 och stolphålen A206 och A210. Alltså i samma område som de flesta bronsföremålen. I samma område framkom också en av hasparna en ögla till en hasp samt en av hästskofragmenten. Blyblecket och en av hasparna kan knytas till A222, en hårdpall. Klackjärnet återfanns på stenläggningen A200 i schakt 1.

Keramikmaterialet omfattade 102 fyndposter med sammanlagt 381 skärvor. Dessa kan indelas i 10 olika typer och grovt dateras, se tabell nedan

De två första grupperna, Oxiderat respektive Reducerat förhistoriskt gods är i båda fallen daterbart till äldre järnålder och dess förekomst i materialet hänger samman med de järnåldersgravar som påträffades, även om inga skärvor kan knytas direkt till gravarna. Andelen är liten, endast 8 skärvor vilka representerar 2,1% av hela materialet totalt.

Den enda skärvan östersjökeramik representerar den i allmänhet ofta så fyndlösa perioden sen vikingatid/tidig medeltid. C-godssets samtliga tre skärvor bedömda som C1 gods och kan dateras till 1200-tal och är därmed också lite äldre än majoriteten av materialet. Tillsammans ger dessa båda keramiktyper en ännu lägre andel, fyra skärvor eller 0,9% av materialet.

Liksom i de flesta stadsmaterial dominerar gods av BII-typ materialet totalt med 287 skärvor eller 75,3% av hela materialet. De äldsta typerna av B-gods saknas helt och den grönglaserade BII:4 keramiken är äldst i detta sammanhang. Den brukar dateras till senmedeltid och utgör i detta material med sina 37 skärvor och 9,7% av materialet en ovanligt hög andel. Det klarglaserade BII:4 godset har lång användningstid och brukar därför utgöra en mycket stor andel av materialen. Godstypen kan dateras från sen medeltid och fram till 17- 1800-talen. Här utgör den 27,8% av materialet vilket får betraktas som relativt litet. Det

vitlersdekorerade BII:4 godset introducerades under sent 1500-tal och har även det en lång användningstid framåt. Det brukar därför också utgöra en hög andel av ett material, vilket det med sina 23,9% även gör här. De grön och klarglaserade kärnen utgörs oftast av grytor medan de vitlersdekorerade ofta är fat.

Sena inslag i materialet är den med svart klarglasyr försedda samt fajanskeramik. Dessa godstyper kan dateras till 1800-tal och utgör en liten andel i materialet, 7,4%.

Totalt talar keramikmaterialet för att området brukats för gravar under äldre järnålder och sedan legat i utkanten av en bebyggelse under vikingatid och tidig medeltid. Det talar samtidigt för att en bebyggelse på plats etablerat under sen medeltid och bestått fram till 1700-talet då området åter hamnat i utkanten av en annan bebyggelse.

Tre fragment av kritpipor påträffades i schaktets östligaste del. Dessa omfattar ett huvud och två skaffragment. Kritpipor förekommer redan under 1500-tal men blir vanliga först en bit in på 1600-talet. Samtliga fragment var odekorerade och små varför en närmare datering inte kan göras.

Glaset omfattade 20 poster med sammanlagt 27 skärvor av olika slag. Materialet omfattar fynd av vin och andra dryckesglas, buteljglas och fönsterglas. Dryckeskärnen utgörs av åtta poster med lika många skärvor. Fyra av dessa har kunnat typbestämmas. Två skärvor vardera kommer från remmare och vinglas av samma typer som användes i Nyköpingshus under 1500-talet (Wahrtmeister 1986). Övriga skärvor har inte närmare kunnat bestämmas.

Tre fyndposter med tre fynd av buteljglas är alla moderna.

Nio poster med sammanlagt 16 fragment härrör från fönsterglas. De flesta sju poster med tolv fragment kommer från äldre blyspröjsade fönster, ibland med tydliga avtryck av blyet. Ett flertal av dessa

Tabell I. Keramik i norra schaktet och schakt 1.

Typ	Poster	Antal skärvor	Vikt gr	Proc. andel skärvor	Proc. andel vikt
Oxiderat förhistoriskt gods	5	6	37,6	1,6	2,1
Reducerat förhistoriskt gods	2	2	9,6	0,5	0,5
Östersjökeramik	1	1	3,3	0,2	0,2
C-gods	2	3	9,3	0,7	0,5
BII:3	17	47	310,5	12,3	17,8
BII:4 grönglasyr	12	37	232,2	9,7	13,3
BII:4 klarglasyr	22	106	557,3	27,8	32,0
BII:4 vitlersdekor	22	91	420,8	23,9	24,2
BII:4 svart klarglasyr	5	6	68,6	1,6	0,4
Fajans	14	22	91,6	5,8	5,3
Totalt	102	381	1740,8	100	100

Figur 15. Från vänster, rekonstruktion av så kallad remmare, ett dryckesglas från 1500-talets Nyköpingshus, fragment av en remmare från Bjälbo (F159), hittat i området mellan stenläggningen A201 och Stolphålen A206 och A210. Rekonstruktion av vinglas från Nyköpingshus. Mynning till ett vinglas från samma tid (F152), hittat i samma område som remmaren. Slutligen små fragment av fönsterglas med tydliga spår av blyspröjs i kanterna och ett relativt långt gånget angrepp av glaspest (F117), också dessa hittade i samma område som dryckesglasen. Foto J. Levin, ÖLM.

visar också tydlig påverkan av glaspest. Denna typ av fönsterglas började användas under 1400-tal men var långt fram i tiden mycket exklusivt. De flesta fragmenten kommer från området öster om stenläggningen A201. Övriga fragment är från helt moderna glasfönster.

Bland övriga fynd finns ett skifferbryne som påträffades i gravgömmen på graven A223 och som måste betraktas som en gravgåva. Från en äldre period bör också det eggverktyg av kvarts och de två avslag av flinta respektive kvartskeratofyr som påträffades. Vidare finns ett fragment av en slipsten samt en bit modern hyttslag som måste vara ditförd i sen tid.

Ett fynd som talar för viss lyxkonsumtion är ett ostronskal, F154. Även det påträffat i samma område som fragmenten av vinglasen och remmarna. Över hela ytan tillvaratogs stora mängder obrända djurben. Samtliga kan klassifieras som slaktavfall och innehöll bland annat en hel svinkäke. Den sammanlagda vikten var 4540 g.

Östra schaktet

Östra schaktets fynd omfattar 110 poster (C3995:1-110) som kan grupperas efter föremålens art. Fynden kom i huvudsak i det som kallades renslagret eller övergången mellan matjord och kulturjord samt i övre delen av kulturjordslagret, L1. Någon skiktning av L1 gick inte att urskilja, endast att den undre delen inte innehöll några fynd alls.

Metallfynden innehöll bland annat ett mynt från 1676 och slaget för Carl XI. Myntet var i gott skick och hade valören 1/6 öre silvermynt. Det hittades i renslagret i schaktets södra del. Myntet verkar tämligen ocirkulerat. Ett trekantigt, 38 mm långt massivt bronsföremål med två tydliga rännor på ena sidan kan möjligen tolkas som någon form av gjuttapp.

Av 70 järnföremål var 62 spikar, jämt spridda över östra schaktet. Ett bältesspanne av järn utan några daterande drag, en delvis skadad nyckelskylt, ett gångjärn och ett kvadratisk beslag med runt hål i var några av de övriga järnföremål som hittades. Inget av dessa uppvisar några karaktäristiska drag som gör att de kan dateras.

Fig 16. Från vänster mynt med inskrift CRS Carolus Rex Svecia 1676 (F19). Obestämbar föremål av massiv brons med grova ränder, sannolikt en gjuttapp avsedd att gutas om (F18). Fyr-sidig bältessölja av järn (F86). Slutligen nyckelskylt av järn (F30). Foto J. Levin, ÖLM.

Figur 17. Äldre keramik från östra schaktet. Från vänster F20. Skärvan är av äldre svartgods, A:1 och typisk för så kallad Östersjökeramik, med vågbandsdekor vid mynningen. Skärvan är daterbar till övergången mellan vikingatid och medeltid ca 1000-1200 e Kr. Därefter F69 som är en bit av ett krus i äldre rödgods (BII:1 gods) och dateras till 1200-talet. F23 är en skärva av ett kärl från yngre järnålder medan F7 av ett grovt gods med reducerad insida och oxiderad utsida kan dateras till äldre järnålder. Slutligen hals till en liten glasflaska, en "medicinflaska" från 17-1800-tal (F79). Foto J. Levin, ÖLM.

Den äldre keramiken omfattar bara tre skärvor av tre olika typer. En mynningsskärva var av vendiskt svartgods med dekorvulst och linjer, F20. Den kan dateras till ca 1000-1200 e Kr, men framkom redan i renslagret utan något sammanhang med någon anläggning. F23 kan dateras till vikingatid medan F7 hör hemma i äldre järnålder. De sistnämnda påträffades vid framrensningen av A211, en förhistorisk grav från äldre järnålder. Åtminstone F23 skulle kunna vara en rest av gravkeramik.

En skärva av ett krus i äldre rödgods, BII:1, framkom också i rensningslagren (F69). Godstypen hade en kort användningstid och skärvan kan dateras till 1200-tal.

Keramik av yngre rödgodskaraktär med varierande dateringar från medeltid till 1800-tal förekom jämnt över hela schaktet. Rödgodset bestod av sammanlagt 46 skärvor, bland dessa fanns ett benfragment till en trefotsgryta och en hank till en kanna. De yngre rödgodsskärvorna representerar en ovanligt liten andel, 37% av samtliga keramikskärvor.

I stället domineras keramikmaterialet av relativt sena fajanser och porslinsfragment som med 53 skär-

vor utgör lika många procent av det totala materialet. De framkom jämnt fördelade över hela schaktet. Flera kända mönster som "Gröna Anna" och "Blå Blom" är representerade.

Sammantaget visar keramikmaterialet att den aktuella ytan inte varit central för bosättningen i området under medeltid. Keramikmaterialet är snarare avsatt som skräp, fram till modern tid.

78 glasbitar från buteljer och fönsterglas framkom i schaktet. Buteljglaset, som utgjorde 60 av dessa glasbitar, var både brunt, grönt och ofärgat. En flaskhals till en sk medicinflaska hittades i södra delen av schaktet. Av fönsterglasbitarna var några angripna av glaspest och två av de angripna hade tydliga kanter för blyinfattning. Dessa två kan anses vara medeltida eller från tidig modern tid.

Brända ben framkom i anläggningarna men även i lager 1 spritt över schaktet. Den sammanlagda vikten är dock bara 26 g. I grav A214 framkom flera små koncentrationer av brända ben, 17 g sammanlagt. Mängden bedömdes som tillräckligt stor för att anläggningen skulle kunna anses vara en grav. A207

Tabell II. Keramik i östra schaktet.

Typ	Poster	Antal skärvor	Vikt gr	Proc. andel skärvor	Proc. andel vikt
Oxiderat förhistoriskt gods	1	1	9,2	1	2
Reducerat förhistoriskt gods	1	1	13,1	1	3
Östersjökeramik	1	1	5,0	1	1
C-gods	1	1	2,5	1	1
BII:1	1	1	9,7	1	1
BII:3	6	9	111,3	9	23
BII:4 grönglasyr	-	-	-	-	-
BII:4 klarglasyr	8	20	95,9	20	20
BII:4 vitlersdekor	2	2	30,9	2	6
BII:4 vitlersengobe	1	9	19,9	1	3
BII:4 svart klarglasyr	2	6	18,1	6	3
Fajans	7	53	162,2	53	34
Totalt	31	104	477,8	100	100

som tolkats som en terrasskant visade sig innehålla brända ben och ett ostronskalsfragment. Även i härden, A225, som grävdes fram under terrasskanten och i renslagret över härden liksom A212 och A217 innehöll små mängder brända ben.

Av obrända djurben tillvaratogs 766 g och av djurtänder 164 g. Två mindre svinbetar låg nära terrasskanten, en av dem något bränd.

Bland övriga fynd finns en del av ett skaft till en kritpipa som framkom i lager 1 liksom två griffeldelar och kort del av ett skifferbryne.

Södra schaktet

Fyndmaterialet från södra schaktet omfattade 73 poster (C3995:1-73).

Metallfynden uppgick till nio poster med sammanlagt 23 föremål. Av dessa utgjordes majoriteten eller fyra poster om 16 föremål av enkla handsmidda spikar och hästskosömmar.

Fynd 64 utgjordes av en intakt järnkniv och fynd 63 av ett litet profilerat beslag i brons.

De övriga bestod av en liten ten av järn, en synål av samma material samt en intakt slidkniv i järn och ett litet beslag i brons.

Keramikmaterialet var inte stort och omfattade 25 poster med totalt 54 skärvor. Till skillnad mot i de andra schakten dominerar det förhistoriska godset stort i jämförelse med de andra grupperna. Den renodlat förhistoriska keramiken utgjorde 50% av alla skärvor och 58% av den totala vikten, vilket också betyder att den var bättre bevarad än det yngre materialet i och med att skärvorna var större.

Figur 18. Kniv (F64) och beslag (F63). Foto J. Levin, ÖLM.

Figur 19. F56. Mynningsskärva med den för romersk järnålder karaktäristiska S-profilen. Foto J. Levin, ÖLM.

Figur 20. Keramik (F65 och F66). Foto J. Levin, ÖLM.

En skärva, fynd 50, utgjordes av ett fragment av ett oxiderat rabbigt kärl av bronsålderskaraktär. Fragmentet var svallat och hade uppenbarligen rörts runt i kulturlagren en längre tid. Vid framrensningen av de båda stensättningarna A226 och A208 framkom keramik av äldre järnålderskaraktär. I A226 framkom två skärvor polerat reducerat gods, fynd 54. I A208 fanns flera skärvor av polerat oxiderat och reducerat gods (fynd 60 och 61). Keramiken kunde inte vare sig i A226 eller A208 kopplas direkt till gravgömmorna, men torde ändå datera gravarna till äldre järnålder.

Längst i väster i den smala bevarade strimman kulturlager intill A220 framkom ett relativt omfattande keramikfynd. Fynd 55 och 56 består av 17 skärvor polerat gods. I fynd 56 var godset reducerat bränt och svart-mörkgrått medan godset i fynd 55 var oxiderat och finmagrat. Mynningsskärvor från fynd 56 uppvi-

sade den karaktäristiska S-profilen, typiskt för gods från romersk järnålder.

Medeltida keramik är svagt företrädd i södra schaktet. Mest framträdande är de fyra skärvor äldre svartgodsakeramik, eller östersjökeramik som framkom, fynd 65 och 66. Fynd 65 är en större skärva. De mindre övriga mindre skärvorna härstammar sannolikt från samma kärl. Keramiken tillvaratogs vid framrensning av området mellan skelettgraven A213 och stensättningen A226. Keramiken kan dateras till sen vikingatid och tidig medeltid.

I övrigt kan en del av de fåtaliga skärvorna av BII:3 och BII:4 klarglasyr möjligen knytas till senmedeltid. Enstaka skärvor av keramik från 16-1700-talen (BII:4 vitlersdekor eller vitlersengobe), kompletteras med tre skärvor fajans, svart klarglaserat gods och rent porslin. Sannolikt utgör samtliga dessa skärvor avfall från en närliggande bebyggelse.

Figur 21. Till vänster fragment av passglas från 1500-talet (F6 och F16). Till höger rekonstruktion av ett passglas från Nyköpingshus (efter Wachtmeister 1986). Foto J. Levin, ÖLM.

Keramiktabel III

Typ	Poster	Antal skärvor	Vikt gr	Proc. andel skärvor	Proc. andel vikt
Oxiderat förhistoriskt gods	6	10	53,5	19	24
Reducerat förhistoriskt gods	5	17	73,9	31	33
Östersjökeramik	2	6	13,1	11	6
C-gods	1	1	2,8	2	1
BII:3	1	1	3,3	2	1
BII:4 klarglasyr	2	3	13,7	5	6
BII:4 vitlersdekor	3	3	22,6	5	10
BII:4 vitlersengobe	2	2	5,9	4	3
BII:4 svart klarglasyr	1	9	31,2	17	14
Fajans	1	1	1,0	2	0,5
Porslin	1	1	1,0	2	0,5
Totalt	25	54	222,0	100	100

Glasmaterialet uppgår till elva poster med sammanlagt 18 skärvor. Av dessa utgörs majoriteten av sentida buteljglas (fyra poster sex skärvor) och likaledes sentida fönsterglas (fyra poster med sju fragment)

Fynd 16 och fynd 6 utgjordes båda av två fragment av ett passglas. Glaset kallas så på grund av att det skickades laget runt, markeringarna visar vad som var anständigt för var och en att dricka. Fynden av passglas gjordes i de översta rensningslagren ovanpå A226 samt i östligaste delen av schaktet.

Till glasfynden kom en bit smält glas som sannolikt också varit en del av ett dryckeskärl.

Fem stenföremål ingår i materialet. Dessa består av två brynen i skiffer och tre avslag i flinta och kvarts. Till de övriga fynden hörde också en bit bränd lera, sannolikt ett ugnfragment och en bit slagg.

Slutsatser.

Hela den undersökta ytan i schakt 1, norra, östra och södra schakten innefattas av ett gravfält med datering till äldre järnålder. Gravarna har i många fall sträckt sig in på det område som undersöktes 1992. Det undersökta gravfältet kan sannolikt dateras till äldre järnålder med hjälp av gravskicket.

Tolv undersökta anläggningar har antagits vara gravar. Av dessa var flertalet stensättningar. I endast ett fall kunde en hel intakt stensättning undersökas, i övrigt undersöktes bara delar. I fyra fall berördes vad som bedömdes vara utkanten av stensättningar och i två fall kunde det inte ens bestämmas om stenpackningen ifråga alls hört till en stensättning.

I tre fall (A208, A214 och A221) påträffades gravgömmorna under stensättning. I A221 fanns en ben-

grop medan de andra hade gravgömmor i form av brandlager. I A221 framkom också den enda gravgåvan förutom brända ben, ett skifferbryne.

I norra schaktet undersöktes en gravanläggning, ett benlager som sannolikt aldrig haft någon överbyggnad (A219) samt en förekomst av brända ben vars utbredning skadats av senare bebyggelse (A223). Helt unik var A213 som utgjordes av en intakt stenpackning till vad som bör ha varit en skelettgrav. Inga rester av skelett framkom, men graven var förutom i orientering, identisk med den skelettgrav som framkom 1992.

Förutom själva gravarna framkom också fynd av främst keramik från samma period i kulturlagren.

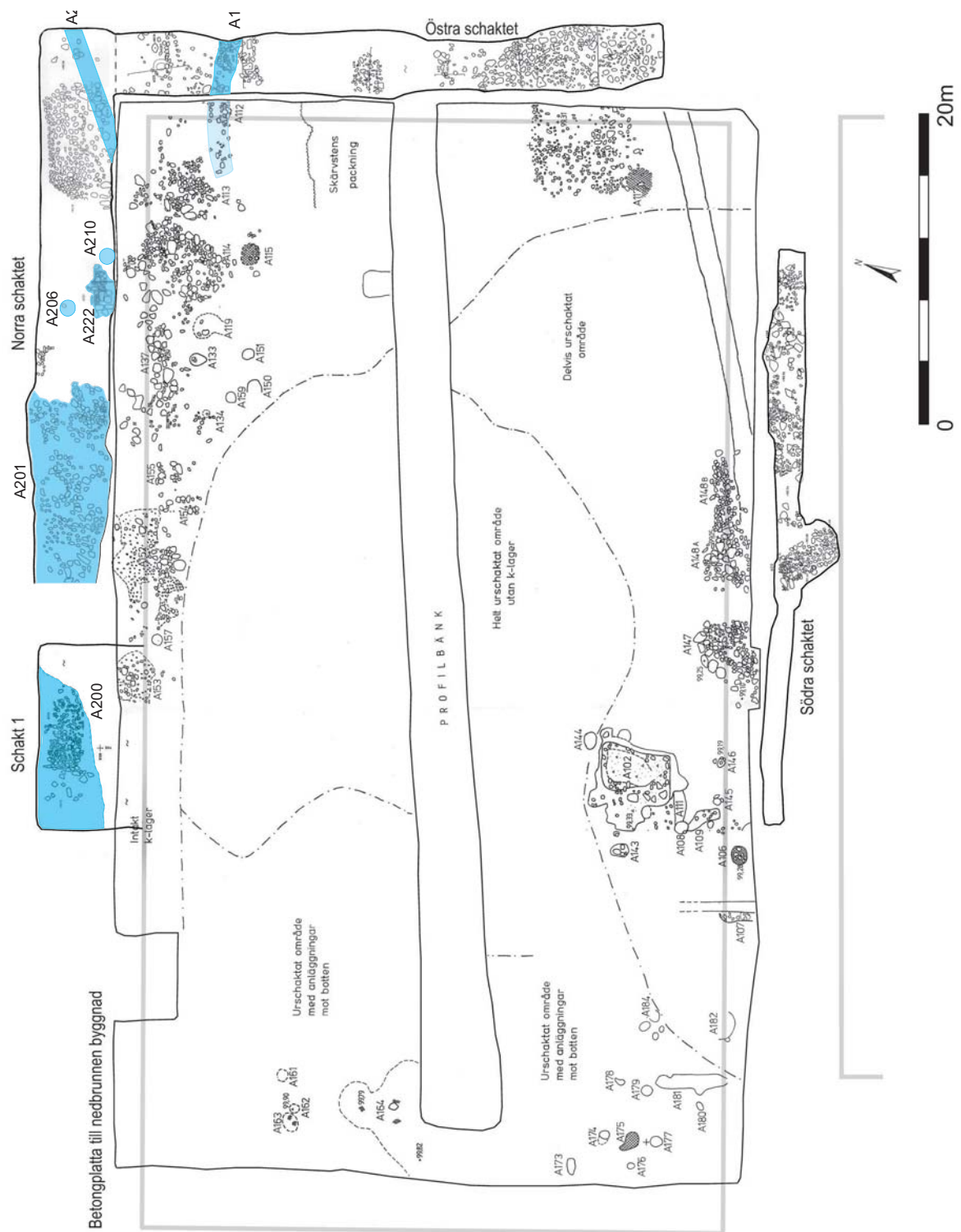
Under yngre järnålder och tidig medeltid verkar området ha befunnit sig i utkanten av en bosättning. Enstaka keramikskärvor från denna tid har påträffats i kulturlagren främst i de östra och södra schakten.

Under senmedeltid etableras bebyggelsen Bjälbo Oxelgård i det område som berördes av norra schaktet. Bebyggelsen visade sig i form av spår av en stenlagd gård, A200 och 201. En spisel i form av en härdpall, A222, en mur eller möjligen en vägglinje, A209. Möjligen kan också två stolphål, A206 och 210, knytas till bebyggelsen.

Fyndmaterialet får i och med gårdsetableringen en helt annan karaktär i det norra schaktet. Fyndspridningen liknar här snarast ett medeltida stadsmaterial. Framförallt keramikfynden talar för en datering av bebyggelsen till mellan senmedeltid och sent 1700-tal. östra och södra schakten ligger under denna period i utkanten av bebyggelsen och påverkas bara perifert. Efter 1700-talets slut har endast kulturlager avsatts ovanpå de gamla lämningarna.

Figur 22. Planritning över området med gravarnas utbredning markerad (rött)

Figur 23. Planritning över området med de medeltida lämningarna markerade (blått).

Referenser

- Arne, T. J. 1915. Det forna Bjälbo. *En bok om Östergötland*. Red. B. Mörner. Stockholm.
- Berg, J. 2003. Gods och landskap. Jordägande, bebyggelse och samhälle i Östergötland 1000-1562. *Meddelande 120, Kulturgeografiska institutionen, Stockholms universitet*. Stockholm.
- Blom, K. A. & Wahlöö, C. 1999. *Medeltidens Lund*. Lund.
- Bonnier, A.-C. 1996. Kyrkorna i Dals härad. Några av landets äldsta kyrkor. *Kyrka i bruk*. Red. G. Mörkfors & A. Olsson. Meddelande från Östergötlands länsmuseum. Linköping. s. 67-84.
- Bonnier, A.-C. 2004. *Medeltidens kyrkor*. Östergötland, landskapets kyrkor. Sockenkyrkorna, kulturarv och bebyggelsehistoria. RAA. Stockholm. s. 32-62.
- Cinthio, M. 1997. Trinitatiskyrkan i Lund – med engelsk prägel. Red. G. Eriksdotter & J. Vellev. *Hikuin 24*. Højbjerg. s. 113-134.
- Cinthio, M. 2002. *De första stadsborna: medeltida gravar och människor i Lund*. Eslöv.
- Eriksson, J. Antikvarie vid Länsstyrelsen, Östergötland.
- Eriksson, J. 1983. Två arkeologiska kyrkundersökningar i Bjälbo. *Meta 83:2*. s. 32-34.
- Eriksson, J. 1989. Det medeltida Bjälbo. *Historiska Nyheter nr 46*. Statens Historiska Museer.
- Franzén, G. 1982. *Ortnamn i Östergötland*. AWE/BEBERS landskapsserie. Stockholm
- Hasselmo, M. 1989. Skänninges uppkomst och utveckling. 1989. *Historiska Nyheter nr 46*. Statens Historiska Museer. s. 10-11.
- Hedvall, R. 2003. Kyrkorna i Klåstad. En presentation av ett pågående projekt. *Hikuin 30*. Højbjerg. s. 103-114.
- Kriig, S. 1987. *Lunds äldsta kyrkogård*. Uppsats i medeltidsarkeologi, Ak 200 vid Lunds universitet. Lund (stencil).
- Kyhlberg, O. & Ahlström, T. 1997. "Gånget ur min hand". *Riddarholmskyrkans stiftargravar*. Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitetsakademien. Stockholm.
- Lindberg, M. 1995. "Byggd till hans tempel i Norden" – Om de tidiga kyrkorna på Östgötaslätten. C/D-uppsats, Arkeologiska institutionen Uppsala universitet. (stencil).
- Nyberg, P. Osteolog och arkeolog vid Östergötlands länsmuseum.
- Mårtensson, A. W. 1981. S:t Stefan i Lund. Ett monument ur tiden. Gamla Lund förening för bevarande av stadens minnen. *Årskrift 62*. Lund.
- Neill, T. & Lundberg, S. 1994. Förnyad diskussion om "Eskilstunakistorna". *Fornvännen 89*. s. 145-158.
- Ohlsén, M. 2006. *Tidigmedeltida gravar på Bjälbo Norrkyrkogård*. Arkeologisk förundersökning. Östergötlands länsmuseum, rapport 2006:6.
- Ohlsén M 2007. *Fornlämningar bland lök och potatis i Bjälbo Trädgård*. Arkeologisk förundersökning. Östergötlands länsmuseum, rapport 2007:98
- Schück, H. 1952. Folkungaättens ursprung. Arkeologiska forskningar och fynd. *Studier utgivna med anledning av H. M Konung Gustav VI Adolfs sjuttioårsdag 11.11 1952*. Stockholm. s. 260-268.

- Tagesson, G. 1992a. *Arkeologisk utredning. Bjälbo Fogdegård 26:1, Bjälbo socken, Mjölby kommun, Östergötland*. Rapport. Östergötlands länsmuseum.
- Tagesson, G. 1992b. *Arkeologisk undersökning 1988-1992. Bjälbo Trädgård. Fornlämning nr 26, Bjälbo socken, Mjölby kommun, Östergötland*. Rapport. Östergötlands länsmuseum.
- Ullén, M. 1985. Träkyrkor. *Medeltidens ABC*. Red. N. Folin & G. Tegnér. SHM. Stockholm.
- Ullén, M. 2004. *Östergötlands kyrkor - kulturarv och bebyggelsehistoria*. Östergötland landskapets kyrkor. Sockenkyrkorna, kulturarv och bebyggelsehistoria. RAÄ. Stockholm
- Wachtmeister Alarik och Ingergerd 1986. *Jordfynd från Nyköping*. Södermanlands museum Nyköping 1986.
- ÖLMs kyrkogårdsbeskrivning. Internt dokument Östergötlands länsmuseum.
- ÖLMs topografiska arkiv. Dokument om Bjälbo kyrkby. Östergötlands länsmuseum.

Tekniska uppgifter

Fastighet	Bjälbo Trädgård 3:3
Kommun	Mjölby
Län	Östergötland
Landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	RAÄ 26
Ekonomiska kartans blad	085 40 (8F4a Bjälbo)
Koordinater	X6472,3, Y1453,1
Koordinatsystem	Lokalt
Höjdsystem	Lokalt
Typ av ärende	Arkeologisk förundersökning
Länsstyrelsens dnr	220-12664/96
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
Länsmuseets dnr	71/94
Länsmuseets kontonummer	6084
Uppdragsgivare	Bruno Bergmar, Bjälbo Trädgård
Kostnadsansvarig	Bruno Bergmar, Bjälbo Trädgård
Fältarbetsledare	Olle Hörfors
Personal	
D: Studenter	Eva Modén, Tore Kjell
C: Studenter	Louise Stiernström, Magdalena Jansson, Morgan Kjörk, Carina Persson-Namer, Petra Eriksson.
Från Grävlingen	Annika Clarmo, Ulf Vadstein, Björn Magnusson, Gert Franzén.
Fältarbetstid	1994-03-21 -- 1994-04-08
Totalt område	1935 m ²
Undersökt område	206 m ²
Fynd	Norra schaktet ÖLM C 3995:1-223 Östra schaktet ÖLM C 3995:1-110 Södra schaktet ÖLM C 3995:1-73
Foto	Svartvit och Dia på CD
Analys	-
Grafik	Johan Levin
Renritning	Annika Clarmo
Grafisk form	Johan Levin
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2009:78 © Östergötlands länsmuseum

Appendix 1

Bjälbo kyrkby och dess omgivningar har varit föremål för ett stort antal mer eller mindre omfattande arkeologiska undersökningar. Den ansvariga institutionen vid undersökningarna har mestadels varit Östergötlands länsmuseum. Den sammanfattning som presenteras nedan av de observationer och arkeologiska undersökningar som genomförts i området har hämtats från den arkeologiska rapporten "Fornlämningar bland lök och potatis i Bjälbo Trädgård" (Ohl-sén 2007).

1850-tal Bjälbo Trädgårds ägor. Fynd av kalkstensomfattning (ÖLM arkiv).

1914 Bjälbo Norrkyrkogård. I samband med grundläggning av ett sockenstall påträffades två medeltida gravar med kalkstenshällar. Intill gravarna fanns även en stengrund. I området har vid senare tillfällen framkommit ristade gravhällar (ÖLM arkiv).

1919 Bjälbo Trädgårds ägor. Mindre arkeologisk undersökning. Fynd av arkitekturfragment av kalksten och medeltida tegel (ÖLM arkiv).

1929 Bjälbo Trädgård. Provschakt grävdes inför uppförande av maskinhall. Vid denna schaktning påträffades rester efter Blockhusgården, en mur som bedömts som medeltida och "ett kullersten lagt golv" som vilade på ett kulturlager (ÖLM/Cnattingius).

1930-tal Bjälbo Trädgård. Arkeologisk forskningsundersökning i syfte att finna resterna efter "Folkunga-ättens sätesgård". Man fann en stenlagd gårdsplan, brunn, eldstäder och enklare husgrunder samt huggna arkitekturdetaljer hörande till kyrkan (Eriksson 1989).

1954 Bjälbo Norrkyrkogård. Vid schaktning för ledning framkom en skelettgrav tillsammans med en ornerad stenhäll (ÖLM arkiv).

1981 Bjälbokyrkans västtorn. Östergötlands länsmuseum genomförde en murverksdokumentation och en arkeologisk undersökning av golvlagren i samband med en renovering av kyrkan. En rökugn påträffades i kammaren på andra våningen. Matavfall och andra fynd pekar på att tornet använts som bostad. Under ett tidigt skede har tornet brunnit och bostadsvåningen förstördes. Den återuppsygdes aldrig igen (ÖLM/Eriksson).

1982 Bjälbo Norrkyrkogård. Östergötlands länsmuseum genomfördes med bidrag från Clas och Greta Lagerfelts stiftelse en forskningsundersökning av platsen för en stenkistegrav norr om Bjälbo kyrka. Vid forskningsundersökningen påträffades syllstenar till en träkyrka, två spädbarnsgravar, lösa skelettde-lar, mynt m m (ÖC 1982).

1983 Bjälbo Trädgård 3:3. Kontroll av lednings-schakt norr om mangårdsbyggnaden. En stensamling påträffades som dock inte undersöktes vidare (ÖLM/Gilstring).

1984 Bjälbo Trädgård 3:4. Kontroll av lednings-schakt väster om ladugården och norr om potatis-lagret. I schaktet framkom mörkfärgningar, skärv-stenspackning och obrända ben. Troligen rör det sig förhistoriska boplatzrester (ÖLM/Hinze Larsson).

1985 Bjälbo Trädgård 3:3. Kontroll av dränerings-schakt runt huvudbyggnaden. Mycket mörk sandjord påträffades, 0,6-0,8 m tjockt (ÖLM/Eriksson).

1987 Bjälbo Trädgård 3:3. Efterkontroll av avschakt-ning för gårdsplan väster om flygelbyggnaden. Sten-sättningar har troligen schaktats bort vid detta tillfälle (ÖLM/Gilstring).

1988 Bjälbo Trädgård 3:3. Inför byggnation av pota-tislager genomfördes en arkeologisk undersökning. Vid den undersöktes och dokumenterades ett förhis-toriskt gravfält och boplatzrester (ÖLM/Tagesson).

1988 Bjälbo Trädgård 3:4. En förmodad stensättning framkom i ett ledningsschakt (ÖLM/Tagesson).

1990 Bjälbo Trädgård 3:3. Antikvarisk kontroll av elledningsschakt inom fastigheten. Skärvsten och sot framkom i schaktet (ÖLM/Tagesson).

1991 Bjälbo Trädgård 3:4 II. Antikvarisk kontroll inför anläggandet av en större vattendamm. Inget av arkeologiskt intresse framkom (UV-Linköping/Elf-strand).

1992 Bjälbo Fogdegård 26:1. Arkeologisk utredning inför dammbygge. Lämningar av en förhistorisk boplatz och kulturlager framkom vid schaktningen (ÖLM/Tagesson).

1992 Bjälbo Trädgård 3:3. Arkeologisk undersökning av boplatzlämningar och gravfält, sannolikt en fortsättning på 1988 års undersökta gravfält (ÖLM/Tagesson).

1992 Bjälbo Trädgård 3:3 och 3:2. Schaktkontroll i samband med nedläggning av VA utmed landsvägen mot Vadstena. Kulturlager och anläggningar framkom i schaktet (ÖLM/Feldt).

1993 Bjälbo Fogdegård. Arkeologisk förundersökning. Lämningar av en förhistorisk boplatz och kulturlager såsom gropar, härdar, stolphål m m dokumenterades (ÖLM/Tagesson).

1993 Bjälbo Trädgård 3:3. Arkeologisk förundersökning i samband med schaktning för elkabel. Vid undersökningen berördes endast recenta lager och fynd (ÖLM/Hörfors).

1994 Bjälbo Trädgård 3:3. Kompletterande undersökning inför nyuppförande av potatislager efter brand 1993. Vid undersökningen påträffades lämningar såsom stenlagd gårdsplan och bebyggelse från senmedeltid- 1700-tal, förhistoriska brandgravar m m (ÖLM/Hörfors, föreliggande rapport).

1996 Bjälbo Norrkyrkogård. Förundersökning i samband med schaktning för vattenledning till lägergården Kullen. Vid denna framkom tidigmedeltida skelettgravar varav två var stenkistegravar och enstensatt brunn (Ohlsén 2006).

1997 Bjälbo 3:5. Inför anläggandet av ett vindkraftverk utfördes en arkeologisk förundersökning. Inget av arkeologiskt intresse framkom i schakten (ÖLM/Björkhager).

2003 Bjälbo 8:5, Bjälbo skola. Arkeologisk förundersökning i samband med schaktning för VA- och dräneringsledningar. Vid undersökningen påträffades tre förhistoriska lämningar och kulturlager från medeltid och framåt (UV Öst/Rudh 2004).

2006 Tidigmedeltida gravar på Bjälbo Norrkyrkogård. Arkeologisk förundersökning i samband med nedläggning av vattenledning. Inom ledningsschaktet påträffades 13 intakta gravar på mellan 0,5 och 1 m djup under marknivån. Två gravar låg i stenkistor. De flesta gravar bedömdes vara tidigmedeltida, dvs från samma tid som den intilliggande träkyrkan, undersökt 1982. (ÖLM Ohlsén 2006).

2007 Fornlämningar bland lök och potatis i Bjälbo Trädgård. Arkeologisk förundersökning inom tre områden i syfte att fastställa på vilket djup eventuella lagskyddade fornlämningar låg. Vid arbetena påträffades lämningar på ett djup av mellan 0,2 och 0,5 m under markytan. De bestod av kulturlager, stenväggning stolphål och nergrävningar. (ÖLM Ohlsén 2006).

Bilaga 1. Anläggningsbeskrivningar

Lista

200	Stenläggning	Schakt 1	OH
201	Stenpackning	Norra	TK
202	Grop, stenfylld	Norra	TK
203	Stensamling	Norra	TK
204	Kulturlager	Södra	EM/OH
205	Utgår, ej anl	Norra	TK
206	Stolphål	Norra	TK
207	Terrasskant	Östra	OH
208	Stensättning	Södra	OH
209	Härd	Norra	TK
210	Stolphål	Norra	TK
211	Stensättning, rest av	Östra	MK/OH
212	Stenpackning	Östra	EM/GF
213	Skelettgrav?	Södra	OH
214	Stensättning	Östra	EM
215	Källa, igenfylld	Norra	TK
216	Mur, rest av	Norra	TK
217	Stenpackning	Östra	EM/OH
218	Stenpackning	Östra	OH
219	Grav, benlager	Norra	TK
220	Härdrest	Södra	OH
221	Stensättning	Norra	TK
221B	Bengrop	Norra	LS
222	Härdpall?	Norra	TK/OH
223	Grav, benlager	Norra	MK
225	Härd	Östra	GF/OH
226	Stensättning?	Södra	OH

A 200 Stenläggning				
Schakt 1				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
	X 320-21 Y624 -25	Avlång	flack	2 x 2 m
Beskrivning: Stenpackning, bestående av jämnstora stenar (ca 0,2 m stora). Tolkad som stenlagd gårdsplan. Tunt kulturlager under anläggningen, få fynd i detta. Anläggningens form bestäms av störningar.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:

A 201 Stenpackning				
Norra schaktet				
Schakt 1.				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,77-103,59	X 221 Y 623	Avlång	flack	6,5x2,5
Beskrivning: Stenläggning, bestående av jämnstora stenar (ca 0,2 m stora) i ett skikt. Tolkad som stenlagd gårdsplan, tillsammans med anläggning 200. Under anläggningen fanns ett tunt kulturlager innehållande senmedeltida fynd samt ett par skärvor förhistoriskt gods. Anläggningens form bestäms av störningar.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
BII:4, djurben, hästkosöm	-	3	-	-
Signatur: Tore Kjell/Olle Hörfors				
A 202 Grop, stenfylld				
Norra schaktet				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,65	X 320,5 Y 631,5	rund	rund	0,8 m diam, 0,5 m djup
Beskrivning: Grop innehållande 0,3 m stora stenar. Anläggningen snittades till ett bottendjup av 0,4 m. Botten bestod av ljusare material som föreföll vara orört. fynd, ett antal djurben				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
djurben	-	9	9	film 1
Signatur: Tore Kjell				
A 203 Stensamling				
Norra schaktet				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,66	X 321,5 Y 635,25	rund	oregelbunden	0,5 m dim, 0,3 m djup
Beskrivning: Liten rund stenpackning innehållande 0,2 m stora stenar. Då rensning var gjord låg anläggningen, 0,3 m över nya rensningsytan, vid snittning visade sig det att den övre stenkretsen låg på ett jordlager som under sig hade ett nytt lager sten. En vid stensättning täckande 4 x 2 m yta. (anläggning 215) Inga fynd framkom				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	9	9	film 1
Signatur: Tore Kjell				
A 204 kulturlager				
Södra schaktet				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
102,23	X 298,5 Y 628,3	-	-	
Beskrivning: I den översta rensningsnivån framkom ett område med stora mängder obrända ben, A 204. I ett ursprungsskede misstänktes en skelettgrav, vilket dock ganska snabbt kunde avskrivas. Istället kunde det konstateras att det i området förekom ett relativt omfattande sentida fyndmaterial i form av BII:4 och C-gods keramik, fönsterglas, spik, hästkosömmer mm. Dessutom påträffades en synål i järn samt ett bryne skiffer.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Hästkosöm, ben, synål mm		Plan 2		Tores film
Signatur: Olle Hörfors				

A 206 Stolphål				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,64	X 321,5 Y 630,5	rund	smal avlång	0,4 m i diam, 0,2 m djup
Beskrivning: Stolphål med tydlig stolpmarkering. Stenskoning av 0,2 -0,3 m stora stenar. Snittades ned till steril botten, till ett djup av 0,25 m under rensningsytan, där vatten samlades i botten. Keramik, något ben och en glasbit.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
BII:4, djurben	-	9	9	film 1
Signatur: Tore Kjell				
A 207 Terrasskant				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,57	X 318,2 Y 637,6	Stenrad	1 rad ett skikt	2,0 x 0,3 m
Beskrivning: Terrasskant, bestående av en rad 0,3 m stora stenar. Avgränsar det svarta kulturlagret i söder från det mer moräninblandade i norr. Gräns för Oxelgårdens gårdsområde Sammanfaller med anläggning 112 från 1992 års undersökning. Denna är tolkad som en eventuell terrasskant.?				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
BII:4, djurben	-	6	11	film 1
Signatur: Olle Hörfors				
A208 Stensättning				
Södra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
102,76	X 298,8 Y 628,5	Rund	flack	centralröse 1,8 m diam
Beskrivning: Stensättning, ursprungligen rund, med centralröse (1,8 m diameter) av 0,4 m stora stenar och bräm (ca 5 m diameter) av ca 0,2 m stora stenar. Endast södra halvan av centralröset och delar av brämet bevarade. Under centralröset framkom ett skadat brandlager, innehållande brända ben, samt en ring av förkolnat trä, möjligen resterna efter ett begravningskärl i trä. Den bevarade delen av brandlagret var 0,7 m brett och 0,3 m långt samt 0,2 m djupt. Ungefär halva lagret var borttaget vid slantning till tidigare husbygge.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Bränd ben, träkärl?	-	5	5	film 1
Signatur: Olle Hörfors				
A 209, Härd, sotfläck				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,41	X320,75 Y 630,75	rund	flack	0,6 m diam0,02m djup
Beskrivning: Anläggningen bestod av ett tunt rent asklager. Endast 0,02 m djupt. Troligen del av anläggning 222.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	9	-	-
Signatur: Olle Hörfors				

A210 Stolphål ?				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,45	X320,5 Y 631,3	Rundad	Rundad	0,25
Beskrivning: Stolphål med en storlek 0,25 x 0,15 m. Det snittades ned till steril botten på 0,25 m djup. fyllningen bestod endast av kulturlager. inga fynd				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-				
Signatur: Tore Kjell				
A 211 Stensättning, rest av				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,0	X 305 Y 637	Rund?	Tvåskiktad flack	2,5 m diameter
Beskrivning: Stenpackning, ursprungligen rund? Bestående av 0,1 - 0,3 m stora stenar. Bestående av skärvig och bränd sten, hög andel hårt fragmenterad sten. Delvis sammanvuxen med anläggning 214 och gränsen är osäker. Vid framrensningen framkom enstaka skärvor förhistorisk keramik. I kulturlagret ovanför fanns djurben, glas och porslin. Inget spår av begravning. Utkant av grav?				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Keramik	-	4	8	Film 1
Signatur: Morgan Björk/Olle Hörfors				
A 212 Stenpackning, grav rest av?				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,47	X316,3 Y 637,8	Ursprungl rund	Flack	2,1 x 0,8 m
Beskrivning: Stenpackning, ursprungligen rund. Avgrävd i söder. Anläggningen består av 0,4-0,7 m stora stenar. I utkanten finns ett bräm av 0,1 m stora stenar. Tolkad som en stensättning vars centrum grävts bort.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	7	7	Film 1, dia
Signatur: Gert Franzén/Olle Hörfors				
A 213 Stenpackning, Skelettgrav?				
Södra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
102,70	X 297,8 Y 622,4	Avlång, rundad	Flack	2,1 x 0,8 m
Beskrivning: Manslång stenpackning av 0,3 m stora stenar. Kanten markerad av något större stenar. Orienterad NV-SÖ. Nedgravning av anläggningen visar inga spår av begravning. Storlek och orientering av anläggningen pekar mot en liknande grav som skelettgraven från 1992 (A142).				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	7	7	Film 1, dia
Signatur: Olle Hörfors				

A 214 Stensättning				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103	X305 Y637,5	Rund?	Flack	ca 3,5 m diameter
<p>Beskrivning: Längst i söder låg en stenpackning A 214. Anläggningen var, 3,5 m i diameter och var uppbyggd av 0,1-0,4 m stora stenar. I profil visade sig anläggningen vara flack och bestå av ett enkelt stenlager anbringat direkt på den ursprungliga markytan. Anläggningen såg ut att ha fortsatt in i den 1992 undersökta ytan, men ingen motsvarande anläggning finns registrerad där. Istället är den anslutande ytan huvudsakligen störd. Under stenpackningen registrerades sex små koncentrationer av brända ben, låg spridda främst i södra delen. tre av dessa var tillräckligt omfattande för att en profil skulle kunna upprättas. Profil A visade en 0,4 m stor och 0,2 m djup stensladd nedgrävning innehållande ett brandlager med brända ben. Profil B visade att det som i plan såg ut som två skilda spridningar i själva verket härrörde från en och samma begravning. Denna bestod i en 0,4 m i diameter stor och 0,1 m djup nedgrävning innehållande brända ben i ett brandlager.</p>				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Keramik (rensfynd)	Jordprov. C-14	4	8	film 1
Signatur: Morgan Kjörk/Olle Hörfors				
A 215 Källa, igenfylld				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,38	X 320 Y 635	Avlång	ngt skålad	4 x 2 m
<p>Beskrivning: A 215 var en oval tät stenpackning av 0,2 m stora stenar som täckte ett källsprång. Den var 4 m lång och upptog hela schaktets bredd. Till följd av hög vattennivå inne i anläggningen kunde dess djup inte mätas mer än ned till 0,5 m. Sannolikt kan anläggningen tolkas som ett källsprång som lagts igen då ett hus byggts ovanpå.</p>				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
fyndtom	-	9	9	film 1
Signatur: Tore Kjell/ Petra Eriksson/Carina Persson-Namer				
A 216 Mur, rest av				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,35	X 320 Y 636	Murformad	Rund	1,5 x 0,7 m
<p>Beskrivning: Stenpackning av 0,4 m stora stenar bildande en kortare mursträckning. Vilande på en stenpackning av ca 0,2 m stora stenar. Enstaka tegel i fyllningen</p>				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	9	9	film 1
Signatur: Tore Kjell/ Petra Eriksson/Carina Persson-Namer				

A 217 Stenpackning				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,40	X 310 Y 637,5	långsträckt	Två skikt sten	2,5 x 0,8
Beskrivning: Stenrad av 0,3 -0,4 m stora stenar tre i bredd och i två skikt. Profilen visade att stenraden låg i ett 0,4 m djupt kulturlager, närmast i form av en 2,5 m lång och 0,8 m bred grop. Inga fynd utom ett enstaka bränt ben påträffades. Möjligen är anläggningen en syllrad men ingen säker tolkning av anläggningens funktion kunde göras.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Bränt ben	-	4	8	film 1
Signatur: Olle Hörfors				
A 218 Stenpackning				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,42	X 312 Y 639	Oval	Flack	1 X 1,5 m
Beskrivning: Löst sammanfogad stenpackning av mestadels 0,2 m stora stenar. Stenpackningen är belägen i ost-västlig riktning. I väster begränsas den av en störning bestående av fyllningsmaterial.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	4	8	Film 1
Signatur: Magdalena Jansson/Louise Stiernström				
A 219 Grav, Benlager				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,40	X 321 Y 628	Oval	Flack	0,6 m i diameter
Beskrivning: Ingen överbyggnad fanns bevarad på A219, i det fall den anläggning som till en början registrerades som A205 inte utgjorde en perifer rest av en sådan. Anläggningen bestod av ett 0,6 m i diameter stort område med spridda brända ben kring en 0,2 m i diameter stor mittsten. Anläggningen var 0,2 m djup och hade flack botten. Den kan klassas som en bengrop. Sammantaget tillvaratogs 39,1 gram brända ben.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Brända ben	-	4	8	Film 1
Signatur: Olle Hörfors				
A 220 Härdrest				
Södra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,03	x 298,5 y 613,5	-	svagt skålad	bev 0,8 x 0,2 m
Beskrivning: Längst i väster av Södra schaktet låg A 220, en härd bestående av ett 0,2 m tjockt sot och kol-lager, samt en packning av skörbrända stenar. Den var ca 0,2 m i diam. Eftersom den var belägen i det smala stråk av bevarade kulturlager som fanns i V delen av södra schaktet så bestämdes formen på anläggningen är helt och hållet av skador från alla håll. Intill och i härden påträffades femskärvor av ett oxiderat ljus gods samt tolv skärvor av reducerat polerat gods. Det senare med en mynnigskärva med S-profil, daterbar till romersk järnålder. (fyndnummer ÖLM C 3995:55 och 56 i Södra schaktet). Profilen visade att anläggningen hade en svagt skålad botten och var 0,15 m djup. Den ursprungliga diametern torde ha varit 0,8 m.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Kol, Keramik från 2 kärl	C14prov	7	7	-
Signatur: Olle Hörfors				

A 221 a,b och c Stensättning, grav, bengrop				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,35	X 321 Y 625	rund	flack enskiktad	1,8 m i diam
Beskrivning A221 bestod av en 1,8 m stor rund stensättning av 0,3-0,4 m stora stenar i ett skikt. Under stensättningen undersöktes tre indikationer på gravgömmor. Tre profiler, a, b och c upptogs. a-profilen upptogs över en mindre sotfläck. b-profilen över ett misstänkt försvunnet träkärl som satts ned mellan några mindre stenar. Fyllning förutom brända ben saknades. c-profilen utvisar läget för ett järnfynd, detta visade sig senare vara en sentida hästsko. Anläggning 221b utgjorde själva gravgömman. Denna bestod av en liten (0,1 m djup och 0,15 m i diameter stor) bengrop innehållande inte mindre än 224 gram brända ben.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
brända ben, hästsko	Jordprov 221A	10	10	film 2
Signatur: Olle Hörfors/Lousie Stiernström/Magdalena Jansson				
A 222 Härdpall, rest av				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,30	X 320 Y 630	rektangulär		bev 1,7x0,5 m
Beskrivning: A222 tolkades som utgörande ungefär hälften av en medeltida härdpall, en spisel som bör ha ingått i det medeltida huset vid Blockhusgården. Den bevarade anläggningen var 1,7 x 0,5 m och bör ursprungligen ha varit kvadratisk. Den var uppbyggd av 0,2-0,3 m stora stenar med markerade kanter. Den bevarade höjden var 0,3 m. Ovanpå härden fanns ett kol och sotlager. Det enda tillvaratagna föremålet var en hasp av järn.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
Kol, hasp	-	7	7	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 223 Grav, benlager				
Norra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,42	x 321 y 632	oregelbunden	saknas	ca 1 m
Beskrivning: Spridd förekomst av brända människoben inom ett ca 1 m i diameter stort område. Centrum beläget mellan stolphålen, anläggning 202 och 210. Förekomsten var uppblandad med djurben och BII:4 keramik. Tolkning, grav skadad av stolphålen.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
brända ben, bryne djurben, BII:4	-	9	utgår	utgår
Signatur: Olle Hörfors/Morgan Kjörk				
A 224 Stenpackning				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,42	X 312 Y 639	Rundad	Flack	1 m i diameter
Beskrivning: Stenpackning av 0,2-0,4 m stora stenar. Rundad form mot öster. Saknar anslutning till kända anläggningar i 1992 års undersökning.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	4	8	Film 1
Signatur: Olle Hörfors				

A 225 Härd (tidigare kallad A207 B)				
Östra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,10	X318,2 Y 637,6	rund	flackt rundad	2 m i diam
Beskrivning: Under anläggning 207 framkom en härd, bestående av hårt brända skärviga ca 0,2 m stora stenar och en kraftig mörkfärgning.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	14C, järnprov	11	11	film 2
Signatur: Gert Franzén/Olle Hörfors				
A 226 Stenpackning				
Södra				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
103,42	X 312 Y 639	Rundad	Flack	1 m i diameter
Beskrivning: Stenpackning av 0,2-0,4 m stora stenar. Rundad form mot söder. Anslutet till anläggning 148a i 1992 års undersökning. Denna är benämnd som en stensättning men inte närmare beskriven. Ingen gravgömma påträffades i den aktuella delen.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	4	8	Film 1
Signatur: Olle Hörfors				

Bilaga 2. Fyndlista

Fyndlista 593 - Södra schaktet										
Invnr C 3995, Bjälbo Trädgård, Mjölby kommun, RAÄ26. Dnr 71/94, 1994.										
Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
1	213		Nivå 1	Kärl	Glas	1	F	3		Buteljglas
2	213		=	Fönsterglas	Glas	1	F	3		
3	213		=	Ben, obrända	Ben	20	F	222		
4		X298-300 Y620-625	=	Ben, obrända	Ben	11	F	125		
5		X320 Y626	Nivå 1	Kärl	BII:4	1	F	6,2	6	Vitlersdekor
6		=	=	Kärl	Glas	2	F	1,1		Passglas
7		=	=	Ben, obrända	Ben	6	F	35		
8		X298-300 Y630-635	=	Fönsterglas	Glas	1	F	1		Kasserat
9		=	=	Tegel	Bränd lera	1	F	4		Kasserat
10		=	=	Ben, obränt	Ben	1	F	2		
11		=	=	Beslag	Järn	1	F	18		
12		=	=	Kärl	BII:4	1	F	3,3	Spj	sekundärbränt
13		=	=	Kärl	BII:4	9	F	31,2	10	Mynning till fat svart och klarglasyr
14		=	=	Tegel	Bränd lera	4	F	23		Kasserat
14b		=	=	Glas	Glas	2	F	4		Kasserat
15		=	=	Kärl	Porslin	1	F	1		Kasserat
15b		=	=	Fönsterglas	Glas	4	F	3		Kasserat
16		=	=	Kärl	Glas	2	F	1		Passglas 1500-tal
17		=	=	Avslag	Flinta	1	F	1	4	Smutslig flinta, ej föremål
18		=	=	Spik	Järn	8	I	34		
19		=	=	Ben, obrända	Ben	63	F	154		
20	204	X298-300 Y625-630		Kärl	BII:4	2	F	12,7	6	Mynning gryta, klarglasyr
21	204	X298-300 Y625-630	Nivå 2	Kärl	Fajans	1	F	1		
22	204	=	=	Kärl	Glas	3	F	3,5		Buteljglas
23	=	=	=	Kärl	Glas	1	F	1		Smält äldre glas?
24	=	=	=	Fönsterglas	Glas	1	F	1,9		
25	=	=	=	Hästsosöm	Järn	1	F	4		
26	=	=	=	Ten	Järn	1	I	17		
27	=	=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	50,4		
28	=	=	=	Kärl	Glas	1	F	3,2		Grönt buteljglas
29	=	=	=	Kärl	BII:4	1	F	13,1	12	Fat vitlersdekor
30	=	=	=	Kärl	BII:4	1	F	1	Spj	Klarglasyr
31	=	=	=	Kärl	BII:4	1	F	1	Spj	Vitlersengobe
32	=	=	=	Tegel	Bränd lera	1	F	3		Kasserad
33	=	=	=	Kärl	CII	1	F	2,8	3	Modernt vitt steng vågdekor

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
34	=	=	=	Avslag	Flinta	1	I	2		
35	=	=	=	Bryne	Skiffer	1	F	2		Märken av egg
36	=	=	=	Slagg	Slagg	1	I	2,9		Lätt blåsig slagg
37	=	=	=	Spik	Järn	6	I	46		
38	=	=	=	Nål	Järn	1	I	1		Synål
39	=	=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	739		
40	204	=	=	Ben, obrända	Ben	1	F	506		
41		X298-300 Y630-635	=	Avslag	Kvarts	1	I	4,4		
42		=	=	Hästkosöm	Järn	1	I	5		
43		=	=	Kärl	A-gods	1	F	3,6	3	Oxiderad y jäå
44		=	=	Kärl	BII:4	1	F	4,9	5	Vitlersegobe
45		X298-300 Y630-635	=	Kärl	BII:4	1	F	3,3	3	Vitlersdekor, av- flagnad
46		=	=	Ben, bränt	Ben	1	F	1		
47		=	=	Tegel	Bränd lera	3	F	7		Kasserat
48		X298-300 Y630-635	=	Ben, obrända	Ben	-	F	170		
49		=	Nivå 2	Ben, obrända	Ben	-	F	436		
50	226	X298-300 Y625-630	=	Kärl	A-gods	1	F	5,8	5	Oxiderad rabbig. Bronsålder svallad
51	226	=	=	Bryne	Skiffer	1	D	5,4		
52	226	=	=	Bränd lera	Lera	1	I	44,2		Ugnsfragment?
53	226	=	=	Ben, obrända	Ben	3	F	12,2		
54	226	=	=	Kärl	A-gods	2	F	8,6	7	Reducerat polerat gods. Äjää
55	220	X298-300 Y615-620	=	Kärl	A-gods	5	F	23	8	Oxiderat ljust gods. Finmagrat. Myn- ning
56	220	=	=	Kärl	A-gods	12	F	55,4	5	Reducerat gods. Mynning S-profil. Ä jäå
57		X298-300 Y620-625	=	Kärl	A-gods	1	F	4,1	4	Reducerat rabbigt gods. Äjää
58	208	X298-300 Y625-630	=	Ben, brända	Ben	-	F	64,4		
59	208	=	=	Avslag	Kvarts	1	I	2		Ej fynd, utgår
60	208	=	Nivå 2	Kärl	A-gods	1	F	6,2	9	Oxiderat polerat gods
61	208	=	=	Kärl	A-gods	1	F	3,1	9	Reducerat polerat gods
62	208	=	=	Spik	Järn	1	I	5,3	50	Modern spik
63		X298-300 Y623-625	=	Beslag	Brons	1	D	4,2	26x5	Beslag med hål, lager ovanpå skärv- stenen
64		=	=	Kniv	Järn	1	I	10,3		Slidkniv
Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
65		X298-300 Y623-625	Nivå 2	Kärl	A:1	1	F	10,3	5	Östersjökeramik, vågband
66		=	=	Kärl	A:1	3	F	2,8	5	=
67		=	=	Ben, obrända	Ben	2	F	1,3		
68		X298-300 Y628-630	=	Ben, obrända	Ben	-	F	87,0		
69		X298-300 Y625-630	Nivå 3	Ben, obrända	Ben	-	F	713,6		Slaktavfall
70		=	=	Kärl	A-gods	1	F	5,5	5	Oxiderad polerad
71		=	=	Kärl	A-gods	1	F	2,7	4	Reducerad polerad
72		X298-300 Y630-635	Nivå 4	Kärl	A-gods	1	F	9,4	4	Oxiderad rabbig. Bronsålder
73		=	=	Ben, obrända	Ben	4	F	50,3		

Fyndlista 594 - Östra schaktet

Invnr C 3995, Bjälbo Trädgård, Mjölby kommun, RAÄ 26. Dnr 71/94, 1994.

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
1	207	X318 Y638	+103,56	Ben, brända	Ben	14	F	3,7		
2	207	=	=	Ostronskal	Kalk	2	F	2,7		
3	214	X305Y639	+102,92	Ben, brända	Ben	-	F	17,2		
4	214	=	=	Kolprov						Från gravgömma
5	214b	=	+102,78	Ben, brända	Ben	13	F	2,0		
6	214b	=	=	Ben, obränt	Ben	1	F	8,1		Tand a v nöt
7	211	X307Y637	+103,11	Kärl	A-gods	1	F	10,6	10	Oxiderat grovmag- rat gods
8	211	=	=	Ben, brända	Ben	2	F	1,1		
9	212	X316Y637	+103,37	Ben, obrända	Ben	5	F	11,4		
10	212	=	=	Ben, bränt	Ben	1	F	1,5		
11	212	=	=	Kärl	BII:4	1	F	5,6	4	Klarglasyr
12	212	=	=	Kärl	BII:4	1	F	4,5	3	
13	212	=	=	Spik	Järn	2	D	23		
14	217	X309Y637	+103,06	Ben, bränt	Ben	1	F	1		
15	225	X309Y638	+103,55	Ben, brända	Ben	-	F	1,8		
16	225	=	=	kolprov						Ej fynd utgår
17		X317Y637	Nivå 2	Ben, brända	Ben	-	F	6,3		
18		X300-305 Y635-639	Nivå 1	Gjuttapp	Brons	1	I	44	11	
19		=	=	Mynt	Koppar	1	I	8		1676 1/6 öre
20		=	=	Kärl	A:1	1	F	5,0	4	Vågbandsdekor
21		X300-305 Y635-639	Nivå 1	Kärl	BII:4	1	F	4,4	6	vitlersdekor

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
22		=	=	Kärl	BII:3	1	F	46,5	40	Fot till gryta
23		X305-310 Y635-639	Nivå 2	Kärl	A-gods	1	F	13,1	9	Vikingatida gods, oxiderat
24		=	=	Ben, bränt	Ben	1	F	1,9		
25		=	=	Griffel	Grafit	1	I	1,7	16 mm	
26		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	162		
27		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	17,9		
28		=	=	Spik	Järn	12	D	49		Modern
29		=	=	Gångjärn	Järn	1	I	28	56x31	Konserverat
30		=	=	Nyckelhålsskylt	Järn	1	I	28	56	Konserverat
31		X305-310 Y635-639	Nivå 2	Kärl	BII:3	1	F	19,0	10	Bandhänkel
32		=	=	Kärl	Fajans	8	F	12,1		Mynning fat
33		=	=	Kärl	BII:4	1	F	11,5	8	Klarglasyr
34		=	=	Kärl	BII:4	1	F	4,1	4	Klarglasyr
35		=	=	Kärl	BII:4	1	F	3,3	5	Klarglasyr
36		=	=	Kärl	BII:3	2	F	4,7	8	Mynning fat
37		=	=	Obestämbar	Järn	2	F	5		
38		=	=	Byggdetalj?	Kalksten	1	F	10,0		Rundad
39		=	=	Kärl	Glas	7	F	9,9		
40		=	=	Kärl	Glas	-	F	21,6		Brunt buteljglas
41		=	=	Kärl	Glas	-	F	7,9		Grönt buteljglas
42		X305-310 Y635-639	Nivå 2	Kärl	Fajans	1	F	1,5	5	
43		X300-305 Y635-639	=	Ben, obrända	Ben	-	F	49,2		
44		=	=	Ben, obränt	Ben	1	I	4		Djurtand
45		=	=	Spik	Järn	2	I	15		
46		=	=	Kärl	Glas	2	F	8,2		Modernt glas
47		=	=	Kärl	Glas	1	F	2,3		=
48		=	=	Kärl	Glas	1	F	1		=
49		=	=	Kärl	Glas	3	F	8,5		Brunt buteljglas
50		=	=	Kärl	Fajans	1	F	3,2		Blåvit kaffekopp
51		X305-310 Y635-639	Nivå 2	Beslag	Järn	1	I	51	421x 426	Konserverat
52		X310-315 Y635-639	=	Ben, obrända	Ben	-	F	17,3		Slaktavfall
53		=	=	Spik	Järn	1	I	8		
54		=	=	Ben, obrända	Ben	4	I	34,6		Nöttänder
55		=	=	Kärl	Glas	2	F	23,2		Brunt buteljglas
56		=	=	Kärl	Fajans	5	F	13,6	3	"Gröna Anna" kaf- fekopp
56a		=	=	Kakel	Kakel	1	I	5,3		Ljusblå kakelbit
57		=	=	Fönsterglas	Glas	4	F	5,3		

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
58		X305-310 Y635-639	=	Kritpipa	Piplera	1	D	3,9	19x6	Skaft
59		=	=	Kärl	Glas	7	F	27,8		Butelj, vitt
60		=	=	Kärl	Glas	1	F	5		Butelj, brunt
61		=	=	Fönsterglas	Glas	2	F	2		
62		X305-310 Y635-639	Nivå 2	Spik	Järn	12	F	57		
63		=	=	Ben, obrända	Ben	18	F	48		
64		=	=	Ben, obrända	Ben	10	F	37,0		Tänder av nöt
65		=	=	Kärl	BII:4	4	F	21,1	4	Fat, klarglacyr
66		X318 Y637	Nivå 1	Ben, obrända	Ben	20	F	48,9		Slaktavfall
67		=	=	Ben, obrända	Ben	1	I	35,4		Svintand
68		=	=	Ben, obrända	Ben	2	F	4,5		
69		X318 Y637	Nivå 1	Kärl	BII:1	1	F	15,7	4	Krus, ornerat
70		=	=	Kärl	BII:4	1	F	26,7	8	Fat, vitlersdekor, 1600-tal
71		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	116		
72		=	=	Ben, obrända	Ben	2	I	6,0		Svinbetar
73		=	=	Kärl	BII:3	2	F	20,5	Spjälk	
74		X305-310 Y635-639	=	Spik	Järn	10	I	52		
75		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	77,1		
76		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	18,9		Tänder
77		=	=	Kärl	BII:4	6	F	17,5		Klarglacyr
78		=	=	Kärl	Fajans	8	F	17,9		Blåvit dekor, kaf- fekopp
79		X305-310 Y635-639	Nivå 1	Flaska	Glas	1	D	9,7		Mynning
80		=	=	Kärl	Glas	7	F	44		Brunt buteljglas
81		=	=	Fönsterglas	Glas	4	F	3,8		
82		X318 Y637	=	Ben, obrända	Ben	-	F	63,6		
83		=	=	Ben, brända	Ben	2	F	2,7		Ledände
84		=	=	Ben, obrända	Ben	2	I	5,8		Hästtänder slitna
85		=	=	Kärl	CI	1	F	2,5	Spj	krus
86		X300-305 Y636-639	Nivå 2	Bältessölja	Järn	1	I	13	52x28	Konserverat
87		=	=	Spikar	Järn	17	F	126		
89		=	=	Ben obrända	Ben	-	F	24,9		Tänder
90		=	=	Kärl	BII:4	9	F	19,9	8	vitlersengobe
91		=	=	Kärl	BII:3	3	F	10,6	Spj	
92		=	=	Kärl	BII:4	4	F	11,9	3	Klarglasyr, svart
93		=	=	Kärl	Fajans	5	F	14,7		Vitt gods
94		=	=	Kärl	Glas	4	F	17,4		Vitt buteljglas
95		=	=	Kärl	Glas	3	F	12,0		Brunt buteljglas
96		=	=	Fönsterglas	Glas	3	F	1,5		En bit äldre pes- tangripet glas

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
97		=	=	Ben, bränt	Ben	1	F	1		
98		X300-310 Y636-639	=	Spik	Järn	8	F	51		
99		=	=	Kärl	BII:4	5	F	28,3	6	Fat, klarglasyr
100		X300-310 Y636-639	Nivå 2	Kärl	BII:3	1	F	8,6	7	
101		=	=	Kärl	BII:4	2	F	6,1	4	Fat svart klarglasyr
102		=	=	Fönsterglas	Glas	2	F	4,3		Glas till blyinfattning, pest
103		=	=	Kärl	Glas	7	F	36,1		Modernt buteljglas
104		=	=	Kärl	Glas	6	F	64,1		Brunt buteljglas
105		=	=	Kärl	Glas	1	F	22,0		buteljboten
106		=	=	Kärl	Fajans	25	F	19,7		"Gröna Anna"
107		=	=	Bryne	Sandsten	1	D	6,8	24x 18	
108		=	=	Griffel	Grafit	1	D	2,1	35x4	
109		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	237,3		
110		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	27,3		Slaktavfall, slaktmärken

Fyndlista 595 - Norra schaktet										
Invnr C 3995, Bjälbo Trädgård, Mjölby kommun, RAÄ 26. Dnr 71/94, 1994.										
Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
1	201		Nivå 1	Föremål	Järn	5	F	9,3		Fragment av ten el dyl
2	201		=	Kärl	BII:4	1	F	2,9	3	Fat grönglasyr
3	201		=	Kärl	BII:4	1	F	13,3	9	Klarglasyr sekundärbränd
4	201		=	Kärl	BII:4	4	F	14,8	6	Fat vitlersdekor
5	201		=	Kärl	BII:3	2	F	4	4	
6	201		=	Ben, bränt	Ben	1	F	1		
7	201		=	Ben, obrända	Ben	-	F	692		
8	202		=	Hästsosöm	Järn	1	I	4,4		
9	202		=	Kärl	Glas	1	F	1		Pestangripet
10	202		=	Kärl	BII:4	1	F	1,5	5	Vitlersdekor
11	202		=	Kärl	BII:3	1	F	3,8	Spj	
12	202		=	Ben, obrända	Ben	-	F	96,6		Slaktavfall
13	201		=	Bleck	Järn	1	F	4,0		
14	201		=	Spik	Järn	1	I	5,3		
15	201		=	Kärl	BII:4	1	F	1	Spj	Grönglasyr
16	201		=	Kärl	BII:4	2	F	13,5	7	Klarglasyr
17	201		=	Kärl	A:1	1	F	3,3	7	Östersjökeramik. Vågband och streckdekor

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
18	201		=	Ben, obrända	Ben	-	F	474		Slaktavfall, bäcken käkar
19	206		=	Spik	Järn	1	I	1,7		
20	206		=	Kärl	BII:4	1	F	26,2	9	Grönglasyr, mynning gryta
21	206		=	Kärl	BII:4	2	F	7,0	Spj	Klarglasyr
22	206		Nivå 1	Kärl	BII:4	1	F	3,2	3	Vitlersdekor
23	206		=	Kärl	BII:3	1	F	73,1		Fot till gryta
24	206		=	Ben, obrända	Ben	-	F	124		Slaktavfall
25	206		=	Fönsterglas	Glas	1	F	1,5		Glas till blyfönster
26	209		=	Bleck	Bly	1	D	3,5		
27	209		=	Föremål	Järn	3	F	5,6		
28	209		=	Spik	Järn	4	D	12,1		
29	209		=	Kärl	BII:4	4	F	19,9	6	Klarglasyr, mynning gryta
30	209		=	Kärl	BII:4	3	F	16,1	8	Grönglasyr? Sekundärbärbart
31	209		=	Fönsterglas	Glas	1	F	1		Glas till blyfönster, pest
32	209		=	Ben, brända	Ben	3	F	8,2		
33	209		=	Ben, obrända	Ben	-	F	634		
34	209		=	Hästsosöm	Järn	1	I	3,4		
35	210		=	Knivblad	Järn	1	D	12,8	85x14	
36	210		=	Kärl	A-gods	1	F	4,4	7	Oxiderat förhistoriskt gods
37	210		=	Ben, obrända	Ben	4	F	14,7		
38	215		=	Ben, obrända	Ben	4	F	14,0		
39	222		=	Krok	Järn	1	I	28,0		Hasp?
40	221		Rensning	Kärl	BII:4	1	F	5,4	6	Vitlersdekor?
41	221b		Nivå 1	Ben, brända	Ben	-	F	224		Grav finkrossat och större
42	221c		Nivå 1	Hästsosöm	Järn	1	D	39,7	70x21	
43	223		Rensning	Hästsosöm	Järn	1	I	4,8		
44	223		=	Kärl	BII:4	7	F	27,3	7	Klarglasyr, mynning gryta
45	223		=	Kärl	BII:4	1	F	10,8	6	Vitlersdekor, fat
46	223		=	Ben, obrända	Ben	-	F	119		
47	223		Gravgömma	Bryne	Skiffer	1	D	7,7	45x14	
48	223		Gravgömma	Ben, brända	Ben	-	F	17,4		
49	200	X320 Y610-620 Schakt 1	Rensning	Klackjärn	Järn	1	D	13,6		
50	=	=	=	Spik	Järn	5	I	20,6		

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
51	=	=	=	Hästkosöm	Järn	1	I	5,1		
52	=	=	=	Bleck	Järn	1	D	4,4		
53	=	=	=	Kärl	BII:4	5	F	22,3	6	Klarglasyr, 2 sval-lade sk
54	=	=	=	Kärl	BII:4	1	F	6,9	5	Vitlersdekor
55	=	=	=	Kärl	BII:3	3	F	8,8	5	
56	=	=	=	Kärl	Glas	2	D	63,5	55x25	Fot till vinglas
57	=	=	=	Kärl	Glas	1	F	11,1		Brunt buteljglas
58	=	=	=	Fönsterglas	Glas	3	F	3,0		Små fragment
59	200	X320 Y610-620 Schakt 1	Rens- ning	Avslag	Kvarts	1	I	1,1		Eggverktyg
60	=	=	=	Avslag	Kvartsporf	1	I	4,8		Eggverktyg
61	=	=	=	Ben, obrända	Ben	3	F	23,1		
62	=	=	Nivå 2	Kärl	BII:4	1	F	1,0		Grönglasyr
63	=	=	=	Ben, obränt	Ben	1	F	6,9		
64	209	X320 Y631	Nivå 1	Kärl	BII:4	5	F	48,4	6	Grönglasyr, fat
65	=	=	=	Kärl	BII:4	1	F	8,0	6	Klarglasyr
66	=	=	=	Kärl	BII:4	7	F	106	8	Vitlerdekor, fat
67	=	=	=	Kärl	Fajans	1	F	5,7	Spj	
68	219	X321 Y627	Nivå 2	Ben, brända	Ben	-	F	39,1		Gravgömma
69		X320 Y622	Rens- ning	Hästsko	Järn	1	F	27,2		Broddad ytterända
70		=	=	Spik	Järn	2	I	13,5		
71		=	=	Hästkosöm	Järn	1	I	5,4		
72		=	=	Kärl	Glas	1	F	1,6		Mynning, mönstrat dryckeskärl
73		=	=	Kärl	Glas	1	F	6,6		Botten, dryckeskärl
74		=	=	Kärl	Glas	1	F	39,6		Botten grön glasflaska
75		=	=	Fönsterglas	Glas	1	F	4,2		Äldre pestangripet
76		=	=	Kärl	BII:4	1	F	3,0	4	Grönglasyr
77		=	=	Kärl	BII:4	3	F	7,1	Spj	Klarglasyr
78		=	=	Kärl	BII:4	2	F	16,0	8	Vitlersdekor
79		=	=	Kärl	BII:3	1	F	5,4	Spj	
80		X320 Y622	Nivå 1	Kärl	Fajans	3	F	3,3	2	Svartvit dekor
81		=	=	Kärl	Fajans	1	F	4,1	4	Vit
82		=	=	Kärl	Fajans	1	F	1,6	3	Ljus/mörkblå
83		=	=	Kärl	BII:4	1	F	6,8	10	Klarglasyr sekundärbränd
84		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	84,4		
85		=	=	Ben, obrända	Ben	1	F	111		
86		X320 Y625	Nivå 1	Hästkosöm	Järn	1	I	7,5		
87		=	=	Kärl	A-gods	1	F	4,7	14	Botten reducerat kärl jäå

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
88		=	=	Kärl	A-gods	1	F	10,2		Botten? Oxiderat kärl
89		=	=	Kärl	BII:4	3	F	20,8	7	Grönglasyr, fat
90		=	=	Kärl	BII:4	3	F	25,9	7	Klarglasyr, 3 olika kärl
91		=	=	Kärl	BII:4	1	F	15,3	10	Klarglasyr sekundärbränd, Jämför med fynd 83
92		=	=	Kärl	BII:3	2	F	5,7	Spj	
93		=	=	Kärl	Fajans	1	F	9,4	3	Kaffefat blåvit dekor
94		=	=	Tegel	Lera, bränd	1	F	38,0		
95		=	Nivå 1 o 2	Ben, obrända	Ben	15	F	920		
96		X320 Y626	Nivå 1	Spik	Järn	1	I	4,9		
97		=	=	Kärl	BII:4	1	F	12,5	7	Klarglasyr
98		=	=	Kärl	BII:4	4	F	30,2	8	Vitlersdekor, fat
99		=	=	Kärl	BII:3	3	F	19,2		Bandhänkel, mynning
100		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	98,0		Slaktavfall
101		X320 Y627	Rensning	Ben, obrända	Ben	-	F	710		Slaktavfall
102		X320 Y627	Nivå 1	Tallrik	Brons	1	D	5,6		Tallrik, bleck?
103		=	=	Spik	Järn	2	I	6,1		
104		=	=	Kärl	A-gods	2	F	9,9	9	Oxiderat förehistoriskt gods
105		=	=	Kärl	BII:4	5	F	5	5	Klarglasyr
106		=	=	Kärl	BII:4	2	F	11,6	5	Svart klarglasyr
107		=	=	Kärl	BII:4	1	F	4,3		Vitlersdekor, fat mynning
108		=	=	Kärl	BII:4	2	F	9,0		Vitlersengobe
109		=	=	Kärl	Fajans	2	F	7,5		Vit
110		=	=	Ben. Obrända	Ben	15	F	65,0		
111		=	Nivå 2	Sölja	Brons	1	I	2,4	2,4 i diam	Nålen avbruten i 3 delar. Mellan stenläggning och hus.
112		=	=	Kärl	BII:4	1	F	5,2	6	Grönglasyr
113		=	=	Kärl	BII:4	6	F	61,6	7	Klarglasyr, gryta
114		=	=	Kärl	BII:4	2	F	22,0	8	Vitlersdekor, fat
115		=	=	Kärl	BII:3	1	F	7,7	Spj	
116		=	=	Kärl	CII	2	F	5,5	6	Krus
117		X320 Y627	Nivå 2	Fönsterglas	Glas	2	F	5,0		Båda med spår av blyinfattning i kanten
118		=	=	Knivskaft	Järn mm	1	D	12,7	80x15	Skaft med rester av trä?

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
119		=	=	Hästkosöm	Järn	1	I	4,2		
120		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	558		
121		=	Nivå 3	Ben, bränt	Ben	1	F	2,4		
122		X320 Y628	Nivå 1	Hästkosöm	Järn	1	I	4,7		
123		=	=	Spik	Järn	1	I	3,6		
124		=	=	Kärl	BII:4	1	F	4,6	Spj	Grönglasyr, mynning
125		=	=	Kärl	BII:4	1	F	28,0	12	Klarglasyr, mynning, mönster på baksidan
126		=	=	Kärl	BII:4	1	F	7,8	7	Klarglasyr, svart
127		=	=	Kärl	BII:4	10	F	37,8	6	Vitlersdekor
128		=	=	Kärl	BII:3	4	F	37,7	7	Fot, botten och mynning
129		=	=	Kärl	Fajans	3	F	4,6	3	Vit
130		=	=	Kärl	Fajans	1	F	6,3	3	Gul
131		=	=	Kärl	Fajans	1	F	15,2	20	Grön och vit
132		=	=	Kärl	Fajans	1	F	3,3	3	Blåvit
133		=	=	Fingerborg	Brons	1	I	2,2		Tillplattad
134		X320 Y628	Nivå 1	Kärl	Glas	1	F	1,5		Dryckeskärl pestangripet
135		=	=	Fönsterglas	Glas	1	F	6,4		Modernt
136		=	=	Butelj	Glas	1	F	5,2		Brunt buteljglas
137		=	=	Ben, bränt	Ben	1	F	3,3		
138		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	35,0		
139		=	=	Ben, obränt	Ben	1	I	127		Käke av galt
140		X320 Y627-629	Rensning	Div spik	Järn	20	F	124		
141		=	=	Hästkosöm	Järn	8	I	27,3		
142		=	=	Beslag?	Järn	1	D	20,7		
143		=	=	Beslag	Järn	1	D	9,2	100x9	
144		=	=	Kärl	A-gods	1	F	4,4	5	Oxiderat förhistoriskt gods Bronsålder
145		=	=	Kärl	BII:4	18	F	87,9	11	Grönglasyr, gryta mm
146		=	=	Kärl	BII:4	1	F	15,1	8	Grönglasyr sekundärbränt
147		=	=	Kärl	BII:4	35	F	69,6	7	Klarglasyr många småfragm
148		=	=	Kärl	BII:4	8	F	34,7	10	Vitlersdekor, fat
149		=	=	Kärl	BII:3	6	F	16,0	Spj	
150		=	=	Kritpipa	Piplera	1	D	2,1		
151		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	70,9		
152		=	Nivå 1	Kärl	Glas	1	F	0,3	4x2	Mynning till bägare

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
153		=	=	Fönsterglas	Glas	5	F	4,7		Avsett för blysprö-jade fönster
154		X320 Y627-629	Nivå 1	Ostronsskal	Kalk	1	F	3,4		
155		=	Nivå 2	Beslag	Järn	1	D	8,2	60x12	
156		=	=	Skaft	Järn	1	D	9,9	55x10	
157		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	836		
158		=	=	Rembeslag	Brons	1	I	6,8	40x24	
159		X320 Y629	Nivå 2	Remmare	Glas	1	F	12,2	36x34	Dryckeskärl 1500-tal
160		=	=	Bult	Järn	1	I	23,5		
161		=	=	Hasp	Järn	1	I	20,1		
162		=	=	Kniv	Järn	1	D	13,0		Skaft och liten del av blad
163		=	=	Hästsosöm	Järn	1	I	3,7		
164		=	=	Kärl	BII:4	2	F	7,1	Spj	Klarglasyr
165		=	=	Kärl	BII:4	14	F	129	9	Vitlersdekor, fat
166		=	=	Kärl	BII:3	3	F	14,6	Spj	
167		=	=	Avslag	Flinta	2	I	4,6		Förhistoriska, ett flertal slagtytor
168		=	=	Föremål	Järn	1	F	15,4		
169		=	=	Hästsosöm	Järn	8	I	24,5		
170		=	=	Spik	Järn	7	I	16,1		Diverse spik
172		=	=	Kärl	A-gods	1	F	7,0	9	Oxiderat gods bronså svallad
173		X320 Y629	Nivå 2	Kärl	BII:4	18	F	73,4	6	Klarglasyr 3 olika kärl
174		=	=	Kärl	BII:4	1	F	11,3	7	Vitlersdekor
175		=	=	Kärl	BII:3	5	F	52,1	8	Fot, botten
176		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	260		
177		X320 Y630		Kniv	Järn	1	I	18,0		Spetsen avbruten
178	209	=		Mynt	Koppar	1	I	10,3		Gustaf II Adolf 1628
179		=		Kärl	BII:4	2	F	13,9	6	Klarglasyr, gryta mynning
180		=		Ben, obrända	Ben	3	F	14,4		
181		X320 Y632	Nivå 1	Kärl	BII:4	1	F	8,8	5	Klarglasyr
182		=	=	Kärl	BII:4	8	F	61,3	8	Vitlersdekor, fat
183		=	=	Kärl	BII:3	1	F	6,2	Spj	
184		=	=	Kärl	CII	1	F	3,8	3	Krus
185		=	=	Ben, brända	Ben	6	F	3,7		Grav?
186		=	=	Slipsten	Sandsten	2	I	281		
187		X320 Y633	Nivå 1	Spik	Järn	4	I	32,5		
188		=	=	Kärl	BII:4	3	F	99,3	6	Klarglasyr, fot till gryta
189		=	=	Kärl	BII:4	1	F	29,8	9	Klarglasyr, svart

Nr	Anl	Koord	Lager	Sakord	Material	Ant	Fr	Vikt	Mått	Kommentar
190		=	=	Kärl	BII:4	3	F	23,9	8	Vitlerdekor, fat
191		=	=	Kärl	BII:3	3	F	17,4	Spj	
192		=	=	Kritpipa	Piplera	2	D	7,4		Skaft
193		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	156		
194		X320 Y634	Nivå 1	Remsölja	Brons	1	I	4,0	20x18	
195		=	=	Ögla	Järn	1	I	44,9		Ögla till dörrhasp
196		=	=	Spik	Järn	1	I	5,0		
197		=	=	Kärl	BII:4	3	F	5		Klarglasyr
198		=	=	Kärl	BII:4	1	F	4,6	Spj	Vitlersdekor
199		=	=	Kärl	BII:3	2	F	8,4	5	
200		=	=	Kritpipa	Piplera	1	D	6,7		Huvud
201		=	=	Slagg	Slagg	1	I	24,2		Modern hyttsslagg
202		=	=	Ben, obrända	Ben	2	F	31,2		
203		X320 Y636	Nivå 1	Kärl	BII:4	1	F	13,8	7	Klarglasyr, svart
204		=	=	Kärl	BII:4	1	F	6,4	7	Vitlersdekor
205		=	=	Kärl	BII:3	2	F	12,5	6	Botten fat
206		=	=	Kärl	Fajans	3	F	8,1	3	Vit
207		=	=	Kärl	Fajans	1	F	10,5		Grön/vit jmfr fynd 131
208		=	=	Fönsterglas	Glas	1	F	3,6		För blyspröjsfönster
209		=	=	Kärl	Glas	1	F	1,3		
210		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	160		
211		X320 Y637	Nivå 1	Spik	Järn	4	I	34,6		
212		=	=	Kärl	A-gods	1	F	6,1	3	Oxiderat gods bronsålder
213		=	=	Kärl	A-gods	1	F	4,9	3	Reducerat gods jäå
214		=	=	Kärl	BII:4	7	F	13,8	6	Klarglasyr, baksida vågband
215		=	=	Kärl	BII:4	1	F	5,8	Spj	Klarglasyr, svart
216		=	=	Kärl	BII:4	16	F	85,9	8	Vitlersdekor, sekundärbränt
217		X320 Y637	Nivå 1	Kärl	BII:3	6	F	15,9	Spj	
218		=	=	Kärl	Fajans	1	F	4,3	3	Blå
219		=	=	Kärl	Fajans	2	F	7,7	4	Vit
220		=	=	Kärl	Glas	1	F	4,7		
221		=	=	Fönsterglas	Glas	1	F	1		Äldre pestsmittat fragment
222		=	=	Ben, brända	Ben	-	F	8,6		
223		=	=	Ben, obrända	Ben	-	F	154		

Till följd av en brand sommaren 1993 behövde en ekonomibyggning vid Bjälbo Trädgård ersättas. Arbetena innebar att ett ingrepp i fornlämning 26 i Bjälbo socken (kulturlager och gravfält) behövde göras. Gården Bjälbo Trädgård är centralt belägen i Bjälbo by och anses vara arvtagare av Bjälboättens tidigmedeltida gods. Vid tidigare undersökningar i anslutande ytor åren 1987, 1988 och 1992 hade ett ca 0,5 m tjockt kulturlager innehållande senvikingatida och tidigmedeltida fynd dokumenterats. Detta överlagrade ett gravfält med stensättningar från både äldre och yngre järnålder.

Undersökningarna utfördes av Östergötlands länsmuseum. I arbetet deltog studenter från Stockholms och Göteborgs universitet samt frivilliga från den arkeologiska föreningen Mjölner i Mjölby.

Stora delar av den undersökta ytan var störd av tidigare aktiviteter och intakta anläggningar fanns endast i den östra halvan av undersökningsområdet. Söder och öster om det nedbrunna lagret framkom ett 0,5 m tjockt kulturlager innehållande fynd från övergången vikingatid/medeltid. Detta täckte en skärvstenspackning under vilken stensättningar fanns. Ingen av dessa innehöll daterande fynd eller keramik men gravskicket tyder på dateringar både till äldre och yngre järnålder.

I norr framkom bebyggelselämningar i tre nivåer. Överst fanns en stenlagd gårdsplan från en 1600-talsbebyggelse. Under detta fanns ett trägolv och en härdpall från sen medeltid. Bebyggelsen hade stort underliggande gravar från järnålder.